

*Весняний
літ*

Весняний легіт

Творчість юних літераторів – переможців
та учасників обласного конкурсу
2023 року

Львів 2023

Весняний легіт : Творчість юних літераторів – переможців та учасників обласного конкурсу 2023 року. Львів, **2023. 100 с.**

До книжки увійшли твори юних авторів – переможців та учасників обласного конкурсу.

Відповідальна за випуск:

Іванна Бородчук

Упорядник:

Христина Стефанівна Волощак,

керівник гуртка КЗ ЛОР «Львівська обласна

Мала академія наук учнівської молоді»

ПЕРЕДНЄ СЛОВО

Є певний віщий знак у тому, що новий рік нашого буття завжди дарує сподівання. От і ця збірка вихованців літературних студій Львівщини підтверджує: у важкі часи саме творчість і вирятовує, і додає сил та розради, і зміцнює дух.

Насамперед слід подякувати тим дорослим, що опікуються дітьми, в яких є потреба творити. Це так важливо: вони зараз просто вихованці, а коли зростуть до професій, з вдячністю згадають юні роки у спілкуванні і з однолітками, і з педагогами.

Сказати, що ці юні автори – початківці, ще зарано: вони тільки ступили перші кроки в чудовий світ образів, пізнають сенси слів і словосполучень, намагаються бути оригінальними, часом хиблять, але навіть хиби мають властивість бути корисними, бо подають знак бути обережними і пильними. Творчості не навчити. До творчості можна лиш спонукати. Кожен із нас народжений творити, та чи всі можуть визначитися зі своїм покликанням? Чи завжди всіяке сприяння допомагає виявити хист? Інколи доводиться долати терни, аби сягнути зірок. І кожен з юних поетів чи прозаїків має це усвідомити, як і усвідомити потребу різних знань, без яких будь-який закладений природою хист згасне, зів'яне, всохне.

Творчість – це не лише радощі від того, що знайшлася цікава рима чи вдалося ошадливими засобами передати стан персонажа. Творчість – це ще й сумніви: чи годиться написане до того, щоб його оприлюднити? Чи сприймуть читачі те, що писалося від душі? І тут маю пораду для юних авторів: не намагайтеся нікому догодити, бо на колір і смак товариш не всяк.

Прислухайтесь до зауваг, якщо вони допомагають вам вдосконалюватися, та ніколи не піддавайтесь зневірі у власних силах.

Уміння володіти словом – це потреба освіченої людини Третього тисячоліття, адже вона «озброєна» такими можливостями здобути знання із різних галузей людської діяльності. Але як відімкнуть струм, всі відчують брак чогось необхідного, захованого в нетрях інтернету – правда ж? Тому книжки на поличці – це потреба кожного, хто відчуває в собі жагу творчості. Хочете добре писати прозу – прочитайте твори найвідоміших світових прозаїків, пізнайте можливість стилю і сюжету. Хочете добре писати поезію – прочитайте вірші найвідоміших світових поетів, простежте, яка у них образна мова. Це не значить, що у своє письмо слід переносити щось з чужого, ні. Але перейнятися умінням поета чи прозаїка, визнаного в цілому світі – це можливість розвинути і власне уміння, застосувавши певні художні засоби. Звісно, окрім емоцій, кожному автору чи авторці слід знати теоретичні засади прози чи поезії, бо на самій інтуїції довго не втриматися. Та все ж перше, що спонукає творити, відгук серця на пережите, побачене чи почуте. Тому хай завжди ваші серця будуть відкриті до людських радощів і смутків, до прекрасного й трагічного, до істинного, а не до фальшивого.

Зараз неважливо, кому вдасться зрости у своїй діяльності до високого звання письменника, а хто піде іншим шляхом – у професії, запотребовані часом. Все одно творчість не обмежується словами й образами, вона виявляється, перш за все, у любові до людей і до прихильного світу.

Колись, дорогі юні поети й прозаїки, ви покажете цю збірку своїм дітям, а потім і онукам, а потім її триматимуть у руках правнуки... Хай їх зворушать ваші твори і, можливо, спонукають написати свої. Хай кожне ваше слово відгукнеться в прийдешньому! Пишіть – ви талановиті.

Оксана Думанська,
українська письменниця,
перекладачка,
доцентка кафедри видавничої справи і редагування Української
академії друкарства

Федорчук Роман

учень 11 класу

*Львівського фізико-математичного ліцею,
вихованець літературної студії «Галиця»*

*З випаленими очима й залізом в ключиці,
Жити далі потрібна вагома причина...*

С. Жадан

ВАГОМА ПРИЧИНА

Автобус ледь не зламався по дорозі. Двічі. Начебто сільська дорога була для нього якимось немислимим випробуванням, яке він мав перебороти, немов давньогрецький герой, що поставив собі за мету задобрити богів.

Проте боги в автобусі вдячними герою не були. Водій зі смердючою цигаркою в зубах без перерви говорив про політику, майбутні вибори та чому в парламент не можна допускати якогось Богом забутого кандидата з їхнього райцентру.

Двоє дядьків, що везли підсвинка в коробці з-під бананів, кривилися від запаху цигарки, проте не пересідали. Йому ж було байдуже. Мабуть, якби на весь салон не смерділо дешевим цигарковим димом, а вдихалось свіже повітря, він би кривився, як оці двоє.

Він звик до цього диму. Такі цигарки кутив їх комбриг, Мідас. Кутив аж до штурму Луганська в листопаді.

Згадавши про комбрига, його руки самі потягнулися до куртки, туди, де завжди в підсумці лежала рація. Проте її там не було. Як і підсумки. Через це він чомусь почувався незахищеним.

Автобус став на знайомій зупинці, і дядьки, натужно пихкаючи й безцеремонно пхаючись поперед нього, стали виносити підсвинка з салону.

Він не перечив. Якби на ньому був хоча б натяк на військового, ці дядьки його, звісно, пропустили б. Проте саме тому він затявся не надягати камуфляж. Щоб люди не звільняли йому місця в переповненому автобусі.

Підсвинок, нарешті, опинився на вулиці, і чоловік, минувши водія, що не замовкав ні на мить (виявилось, що той говорив по телефону), вийшов з автобуса.

У груди йому одразу ринуло свіже повітря, а очі, навіть під темними окулярами, засліпило сонце. Природа. Терапія. «Поїдь в село», – казав їхній ротний психолог. Чоловіка вже починало це бісити.

Звісно, тут було гарно. Десь так, як він запам'ятав цю вулицю чотири роки тому, коли гостював у бабусі востаннє. Чисті тини, охайні хати, Старлінк під клубом. І ліс. І поле. І все зелене. Жодних териконів. Жодних кістяків «хрущівок» і жодних подзьобаних артилерією доріг. Жодних сухих дерев і постійно чорного неба. Жодного горілого заліза. Жодного натяку на руйнування. Це тобі не Донбас.

Він зручніше перехопив мозолястими пальцями сумку з речами й перевісив її через плече. Одразу згадався автомат, проте він відігнав ці спогади й попростував вулицею вниз.

Хата теж зовсім не змінилася. Єдине, що залізний сітчастий паркан довкола неї встиг проржавіти й облізти в кількох місцях, і по подвір'ю не гасав Ватсон, їхній собака, якого вже років із десять як не стало.

Він прочинив хвіртку й увійшов. Звісно, що вона була не замкнена: у цьому селі за сто років єдиними, хто пограбував людей, були совіти, і навіть поліцейський, що був закріплений за їхнім селом, приїздив сюди лише раз на тиждень, щоб відчинити відділок і потеревенити зі своїм кумом всередині.

Бабця сиділа на призьбі й вишивала. Так, саме бабця, не ба, не баба, не бабуся, а бабця. Чомусь саме це «бабця» й прижилось у їхній родині. За все своє життя вона вишила стільки рушників, сорочок, хустинок і різноманітних орнаментів, що легко могла відкрити власний магазин, проте, переживши за життя три кризи, ніяк не могла довірити цій справі свої заощадження.

Коли хвіртка скрипнула, вона підвела голову й очі за окулярами одразу стали вологими від сліз. Вона змінилася. У березні їй минуло дев'яносто три, проте вона досі виглядала дуже енергійно й була ніби зовсім не втомлена життям.

- Петрику! Приїхав, нарешті! – сплеснула вона руками й задріботіла до нього.

Він ненавидів ось це «Петрик». Звучало, ніби назва якогось доісторичного звіра. У молодших класах його дражнили Птірадаптілем, а мамина знайома, що жила в Лодзі, називала його Пьотрусем. Навіть його друзі не казали Петро. Його кликали Педро, через те, що він ніколи не прогулював уроки іспанської й завжди привозив із моря коричневу засмагу. На війні це трансформувалося в єдиний позивний, який він ще жодного разу не хотів змінити: Реконкіста.

Він натягнуто посміхнувся, розкинув руки й обійняв бабцю, яка одразу ж перехрестила його й трояко поцілувала в щоки. Він знав, що цього ритуалу не уникнути, тому мусив його стерпіти. Релакс, казав лікар. Звісно.

- Ой Божечки мої, як ти виріс! – сказала бабця, відступаючи на крок. – А дівчата за таким легінем, напевно, табунами бігають!

Ага. Бігали б... Якби він носив форму. Без форми і явних ознак його військового минулого він цілком би зійшов за більш-менш успішного айтішника.

- Я теж дуже скучив. – сказав він, якомога жвавіше, але прозвучало це якось аж надто зібгано й серйозно.

Бабця це одразу відчула й уже відкрила було рот, проте, видно, одразу передумала (мабуть, дзвонила мама й наказала не згадувати про війну), і з її вуст вирвалося:

- Голодний з дороги? – вона підтюпцем рушила до веранди.

- Зараз я тобі борщику налию...

Борщ їв Валет, їх механік-водій, у той момент, коли по танку прилетіло від арти. Той пакетик снівся йому в жахіттях ще досить довго. Якби він зараз побачив бабусин борщ, то не зміг би його навіть взяти до рота. Треба було

діяти на випередження.

- Мені б води. Або узвару. – попросив він.

Бабця задріботіла до хати, а він сів на призьбі й тяжко видихнув. Оздоровлення психіки почалося.

***

Петра розбудив грім та блискавки. Йому саме снився той злощасний терикон на околиці Луганська, де полягла більша частина їхнього загону. Саме тої миті, коли Цюрих кричав у рацію, що їх зараз будуть крити з арти, заgrimіло, і він скотився з ліжка, накривши голову руками. Стілець, який він перевернув падаючи, гепнувся на підлогу і впав спинкою йому на ноги. Одяг купую впав на хлопця, а він лише тяжко видихнув і зціпив зуби.

Рука потягнулася до рани на шиї, що її спричинив осколок від снаряда. Цюрих тоді дотягнув його, непритомного, до бронемашини, і побіг за іншими, де його й накрив міномет. А Петро вижив дивом. Так казали лікарі. Проте тільки для них це було диво. Для нього це була відстрочка.

У сусідній кімнаті засопіла носом бабуся, видно, її сон теж похитнула блискавиця. Він підвівся, поскладав одяг на стілець і визирнув у вікно. Там стояла стіна дощу, який тарабанив по даху й вікнах, обмежуючи видимість.

Проте сад за вікном, навіть гублячись у темряві, здавався величним і таємничим. І поміж кущів та дерев він, ніби на мить, побачив своїх товаришів. Не постаті, не силуети, а... Обличчя. Вуса Мідаса. Шрам над бровою Цюриха. Великі зуби Сопілки. Родимку над губами Фіна.

Якби хтось спостерігав за вікном із саду, він би побачив його.

Проте не побачив би єдину краплю, яка сповзала по вікну у кімнаті. Сльозу. Чоловіки не плачуть. Так казав Фін. Іронічно, який над листами своєї доньки плакав найбільше.

***

Коли вранці Петро вийшов із хати, бабця вишивала. Він навіть забув її відданість цій справі. Все, що можна було в хаті вишити, було вишито, і тепер вона вишивала вже четверту сорочку без цілі, пояснюючи це тим, що комусь

пригодиться.

- Поснідав? – спитала вона зичливо, виводячи голкою черговий хрестик на рукаві.

- Так. – збрехав він. Апетиту взагалі не було.

- Добре. – сказала бабця, і зробила ще один стібок. – Пам'ятаєш, як ти малий з тим своїм сусідою приїжджав до нас, і ви оббирали мою аличу? А потім наїдалися досхочу. Як же його звали...

Іван. Його звати Іван. Він теж снівся йому в снах. Снівся понурим, у темних окулярах сліпця й згорбленою спиною, сидячи в кріслі й намацуючи збірку віршів Жадана, яку він так і не зміг дочитати.

Петро пам'ятав ту ніч, коли Іван втратив зір. Якраз перед виходом він читав ту збірку, і йому трапився вірш про незрячого захисника з випаленими очима й залізом у ключиці. Тоді Іван ще жартував, що не жив би, якби не мав очей. Не шукав би вагомих причин для життя, як герой вірша...

Зір у нього забрав осколок гранати, яку якийсь мобік, що не хотів здаватися, кинув у їхню бронемашину.

- Іван. – сказав він. – Іван його звати.

- Точно. Такі гарні сині очі мав.

Він точно не хотів більше чути нічого про Іванові очі, тому швидко спитав:

- Тобі нічого в місті не треба? Я збираюся переїхатися туди-сюди.

- Купи мені нитки на бобінах. – сказала бабця. – Але так багато. Червоних і чорних побільше.

- Бабцю, зараз вже не продають нитки на бобінах. – вперше за довгий час усміхнувся він.

- Взагалі не продають чи що? – сполошилася вона. – Ні, я розумію, повоєнна криза, але нитки в дефіциті чи що?

- Та ні. Можу привезти французькі, DMC, чи якось так. Такі, що не вицвітають, і прати можна без ризику. Ними всі наші дівчата в гуртожитку вишивали.

- Дорогі дуже? – підозріло вигнула брову вона. – Я зараз тобі гроші дам...

Брати гроші з її так невеликої пенсії було просто неприпустимо, тому Петро рішуче похитав головою й сказав:

- Я воював, якщо ти не забула. І майже не витрачав зарплати. Зроблю тобі подарунок.

- Точно? – спитала вона знову.

- Точно. – відповів він. І знову усміхнувся. Це вже ставало звичкою.

***

Дорогою до міста Петро випадково відкрив телефон і натрапив на своє листування з Іваном місячної давнини. Ну, як листування. Спілкувалися вони лише голосовими, які Іван міг прослуховувати й записувати навіть наосліп.

Раніше Іван ненавидів голосові. Він краще сприймав тексти, не любив аудіокниг та й музики, що звучала голосніше, ніж легкий фон.

Мідас постійно з нього кепкував, кажучи, що в хлопця тонкі барабанні перетинки.

Тепер ці звуки були його єдиним джерелом інформації про світ.

Іван мусив миритися з голосною музикою, і з аудіокнигами, і з ненависними голосовими.

Його кликали Глухарем, проте Петро не міг змусити себе використати цей позивний, думаючи про Івана. Позивні в нього асоціювалися з тими, хто поліг. Так було легше. Адже тоді на них ніби була якась маска, припіднявши яку, йому, мабуть, було б вдвічі гірше.

Петро навіть не зрозумів, як і чому його палець натиснув на кнопку дзвінка. Проте виклик пішов, і він його не скасував. У навушниках почулися гудки, і з кожним гудком йому ставало все важче на серці. А що, як він не відповідь? Або що, як йому зараз погано? Або...

- Алло. – відповів Іванів голос.

- Алло. – сказав він, і замовк.

- Я думав, ти не подзвониш. – сказав Іван. – Кажи щось.

- Де ти зараз? – несподівано для себе спитав Петро. – Як в тебе справи?

- Я вдома. – сказав Іван, і в трубці почувся якийсь шум. – Працюю. Роботу знайшов. Тестую програмне забезпечення для незрячих. Казав, що буду айтишником, а ти не вірив.

Петро усміхнувся.

- Тебе згадувала моя бабуся. – сказав він. – Може, я якось по тебе заїду і привезу тебе до неї на вареники. Як тобі?

У слухавці - тиша. Нарешті Іван відповів:

- Добре, але я буду не сам. Май на увазі.

- Боже, я так за тебе радий! – тепла хвиля щастя наповнила душу.

- І хто вона? Яка вона? – продовжив Петро.

- Не знаю. Я її ніколи не бачив... і не побачу... Але голос у неї янгольський.

Сірська Марія

учениця 11 класу

Лицею №21 ЛМР,

вихованка літературної студії «Галиця»

БЕЗМЕЖНИЙ ХОВАЮЧИ ВСЕСВІТ В СОБІ

Коли ти сидиш у пільмі цієї війни,
 Думками поринувши в холод зими,
 Просто живи. Згадуй уривки з давно переглянутих фільмів,
 Думай про все, про що хочеш – лиш би на серці спокійно.
 Просто візьми і рахуй прості числа більші від ста.
 Перелічуй усі малознайомі вулиці, села й міста.
 Повторюй випадково завчені уривки чужих віршів,
 Вириваючи з контексту речення, зміст і сенс слів
 На ті, що потрібні зараз саме тобі.
 І прокручуй це все щохвилини в своїй голові,
 Безмежний ховаючи Всесвіт в собі,
 Мовби все, що відбулось раніше, залишилось в сні.
 Коли ти сидиш у пільмі цієї війни,
 Ти рідних своїх пригорни й обійми.

МОЯ КРАЇНА НІКОЛИ НЕ ПОРИНЕ У ТЕМРЯВУ

Моя країна ніколи не порине у темряву,

Це місто завжди буде при ліхтарях.
Бо світло залежить не від електроенергії,
А лиш від того, що в наших серцях.
Навіть, як закінчиться дизель для генераторів,
Віск для свічок і батарейки для радіо,
Українці й надалі відважно стоятимуть,
Та будуть донатити кошти на армію.
Бо ніщо не зможе зламати ту націю,
Герб якої – значить свобода.
А в генах записано «Не здаватися»
Й незламна віра у перемогу!

ВОЛОНТЕРКА

На руці – татуювання зі знаком свободи – герб.
З-поміж палітри життєвих фарб,
Червоним на мапі вона малює країни,
Що у важливі часи обирають нейтралітет.
Й оминатиме їх у своїх мінімандрах по світу.
Збирає кошти для дронів та турнікет.
Кота її звати Тризуб, ну а пса – Паляниця.
Байдужими їй здаються дрібниці.
Смакує вона солодкою випічкою з пекарні,
А також напоями естетичної кав'ярні.
Читає історичні детективи міської книгарні.
Живе у своєму філософському світі,
Пишучи вірші під звуки сирен у підвалі.
Сумніваючись, що все це відбувається справді.

Николишин Катерина

учениця 11 класу

Угерського ліцею Стрийської міської ради

***

Не ламайся під тиском їхньої думки,
 бо правда таки в кожного своя.
 Йди геть, зводь нанівець всіх рахунки,
 завжди поспішай, бо проспийш це життя.
 Воно промчить, як потяг на пероні,
 колись буває все останній раз.
 Не загуби його у черговій погоні
 й у вирі нескінченних пустих фраз.
 Воно промчиться так, що й не помітиш –
 людська душа кохає при житті.
 Допоки щастям своїм в темряві ти світиш,
 не втратиш стежку на своїй путі.

***

Вдихати тебе, наче свіжий ковток повітря,
 як пустельний міраж і холодну осінь,
 як травневий дощ і пахучі липневі квіти,
 так, наче напам'ять знаю тебе ще досі.
 Писати тобі поезію і нестерпну прозу,
 присвячувати довгі рядки і невдалі рими,

оберігати від душевного морозу,
наче ми ніколи не були чужими.
Розфарбовувати втомлену душу
і холодне п'яне нутро.
Плювати туди, як дощем у калюжу,
твій біль та дешеве тепло.
Читати про подвиги і придумувати казки,
лікувати відкриті рани і відчувати тихі думки.
Проклинати злу долю і людські порожні бажання,
так, наче я пам'ятаю щось про твоє кохання.

***

Не кажи їй: "люблю".
Розкажи, чого вона насправді боїться.
Які в неї найсокровенніші мрії?
Чому в цю ніч їй ніяк не спиться?
Що ти знаєш про її таємні бажання?
Кому вона присвячує рядки?
Яким було її перше кохання?
Чому її слова для тебе загадки?
Із згадок про тебе лише недосказане:
невдалий вірш і рання осінь.
Таємний біль до тебе прив'язаний,
і спомин про ті холодні липневі роси.

Живчик Альона

учениця 11 класу

Львівської правничої гімназії

***

Цього дня сонце було надзвичайно палючим. Таким палючим, що запросто спалило б його бриль прямо у нього на голові. Але він не тому сьогодні не вдягнув його. Бриль – така річ, що її добре помітно посеред густої зеленої трави.

Іван, так його звали, вже давно зморився лежати посеред галявини та відганяти від себе одну і ту ж муху кожні три хвилини. Утомився лежати й майже нічого не бачити, ледве-ледве розрізняючи знайомі образи дівчат. Ледве бачачи, що Настонька влітає собі у вінок волошки, Катруся досі намагається знайти ромашки, а Марина, його любя Маруська, взагалі, здається, не додає собі квітів у вінок – одна лиш трава та й зелене листя.

Маруська взагалі не з їхнього села. Вона приїхала сюди з далеких земель, незадовго після смерті Іванового діда, він втопився посеред весни. «Недобре це все!», «Це поганий знак!», «Погано це, коли хтось з'являється от так після чиеїсь смерті! Тим більше такої! Не природно це!» – казала його бабця. Хоча, це не та людина, якій варто довіряти в кожному питанні. Занадто сильно вона вірить у всі старезні міфи, що їх забули ще її діди, а вона чогось досі їх згадує.

Та і свято Купала вона якось не так сприймала. З усіма своїми ритуалами очищення, злими духами й цвітом папороті. Щось там часом ще казала про Сонцекрес, чи то обряд родючості землі, чи ще щось таке. Іван вже давно слухав такі її історії тільки в піввуха. Ніхто у селищі не сприймав її

навсправжки, хіба дівчата, що ходили ворожити до неї на Андрія. А приходила абсолютно кожна. Кожна, крім Маруськи. Вона уникала Іванову бабцю як тільки могла, часом здавалось, що вона залюбки в пекло провалиться, лише щоб не бачити її. Ну тобто, вона всіх в селі уникала, але його бабцю найбільше. У кого не спитай про Маруську – ніхто не чув про неї. Іван, звісно, припускав, що це через те, що він єдиний звав її «Маруською», але ж не могли люди по всьому селу ні сном ні духом про неї. Ну от просто не могли і крапка. Вона ж не просто якась там дівчисько, вона – ідеал.

Коса – чорна й густа, як ніч. Очка – сині й глибокі, вона казала, так виглядає вода у місцях, звідки вона родом. Пухкі, заледве синюваті губи, що робили її шкіру трохи блідішою, ніж та була насправді. Голос, о її голос, що як така рідкісна і тиха пісня, лився йому у вуха. Вона завжди поралась у городі чи займалась хатніми справами, Іван ніколи не бачив, щоб вона теревенила з іншими дівчатами чи просто хоч якось розважалася. Тільки пізно ввечері, коли сам вів корів із пасовиська, зустрічав її коло лісу чи поля, вона завжди несла відро води додому. Що це, якщо не ідеал?

І просто зараз ця дівчина, вперше скільки він її знає, дає йому хоч якийсь шанс. Правда, вона про це ще не знає, але обов'язково зрадіє, як зрозуміє. Як зрозуміє, що саме він виловить саме її вінок. Як зрозуміє, що саме він – чоловік, наданий їй долею. Як взагалі все-все зрозуміє.

– Агов, Іване! Досі за дівчатами підглядаєш? Ну скільки можна, мені вже снаги нема пасти за тебе корів!

– Петре! Тихіше, тебе ж дівчата почують! – однією своєю реплікою Петро майже розвіяв його мрії про спільне життя з Маруською. – Пам'ятаєш, ми домовлялися: ти пасеш моїх корів, а я кажу тобі, який вінок зробила собі твоя Настонька. Якщо я піду, то все – угоді кінець.

– Ех, Іване Іване, я ж і сам можу тут зараз лягти та й дивитись собі на Настоньчин вінок, та й на саму Настоньку і на решту дівчат – і він ліг. Він просто ліг коло Івана на траву...

Ковальчук Катерина

учениця 10 класу

Бродівської СЗОШ І-ІІІ ст. №2

Золочівського району

ПИШИ МЕНІ

Пиши мені, коли буде не в спокої душа.

Пиши мені й коли у тебе усе добре.

Пиши мені, як зможеш, то й вірша.

Пиши, як ясний день, як сонце йде за обрій.

Пиши мені, навіть якщо у нас зараз війна,

Пиши мені й тоді, коли це все скінчиться.

Пиши, коли шумить й коли навколо тишина,

Пиши мені навіть про те, що сниться.

Пиши мені, коли чекаєш електричку на вокзалі,

Втікаючи від цих сотворених кацапами проблем.

Пиши мені, поки ховаєшся в підвалі,

Пиши мені, коли ти спиш під звук сирен.

Пиши мені усе, що відчуваєш,

Пиши мені в усіх відтінках про свій страх.

Ти так боїшся втратити все те, що маєш,

Що всіх і все розвалиш в пух і прах.

Пиши мені вже без деталей, хоч в загалі.

Ціна в тих слів така висока, мов я їх краду.

Пиши мені. Пиши мені й надалі.

Без твоїх слів, боюсь, я пропаду.

ВЕРЕСНЕВИЙ СМУТОК

Я затираю всі спогади найтемнішим чорним,
Майже так само, як і числа на календарі.
От лиш почався вересень і вже першить у горлі,
Ось лиш почався вересень, а я уже пишу вірші.
Ось глянь, земля тремтить чимось нерукотворним,
Почався дощ й в омані крапель стигне хата,
Цей вересень закінчиться тихо і сонно,
Може, цей вересень буде моя найбільша втрата.
Числа на календарі затерті, наче сіре небо,
Під натиском олівець ледь розірвав сторінку.
Скажіть, що з цим вереснем, хто-небудь?
Скажіть, якого він став кольору й відтінку?
Скажіть мені у чому сенс, бо я не зможу спати.
І все, що в моїй голові- це безколірна осінь.
Її розірвані сторінки й вирвані з неї цитати
І її сплутане з сухим листям волосся.
Її, скоріше, марні спроби, стояти і не впасти.
Вона казала, що під цим дощем головне не зникнути.
Перчитуючи вкотре слова, які підіймають настрій,
Вона шептала їх між спроб не розівчитись дихати.

Іваник Анна

учениця 10 класу

СЗШ №1 м. Львова,

вихованка літературної студії «Пішли писати»

КАРАМЕЛЬ

Він лежав і не міг викинути з голови
 Ті поцілунки, що на смак, мов карамель.
 Ті ніжні дотики холодної руки,
 Що били струмом, підносили аж вище скель.
 Нічого не зрівняється із подихами в унісон.
 Як залишаючись в теплі її обіймів,
 Він цілував солодкі губи перед сном,
 І прокидався зранку з запахом ванілі.
 Тепер золотава карамель та її смак
 Завжди нагадуватимуть лише одні уста.
 Тепер ваніль, її солодкий аромат,
 Щоразу підійматимуть його у небеса.

* * *

Ми піднінемося на ноги, а їх поставим на коліна,
 Світ скаже: «Героям слава!» на наше «Слава Україні!»
 Ми не забудем того болю, він навіки у нас в душі,
 Кричить, втрачаючи всі сили: «Ми вороги, а не брати!»

Вони стріляють, мов скажені. Вони не звірі, а чорти.
 І кожен їхній полонений покритий шрамами ганьби.
 Вони помруть у безнадії, такими ж як були – рабами.
 Для них незнане слово «воля», воно пов'язане лиш з нами.
 І цей трагічний день, цей звук сирен нагадує нам знову,
 Що ми – народ таки єдиний, ми маєм силу, маєм мову!
 І їм не вдасться побороти незламний дух в наших серцях,
 Про який співали мужні предки в найгероїчніших піснях.

ЗИМА. ВІЙНА

За вікнами ще день, здавалось, ясний,
 А у кімнаті морок й тишина.
 І світ вже не такий прекрасний,
 Його для мене знищила чортів орда.
 Навколо обличчя, такі рідні та трагічні,
 Із чистим розумінням у очах.
 Освічує їх лиш тихий шепіт свічки,
 Що промовляє: «Ви сильніші, скоро зникне страх!»
 І ми чекаємо, покриті з голови до ніг пільмою,
 З надією споглядаєм крізь вікно,
 Із вірою, кричущою й німою,
 У те, що скоро надійде тепло.
 Яке зігріє, увійде у наші душі,
 Ми вийдем за поріг, у ясний день.
 Пекельні вороги нас не триматимуть в розлуці,
 Ми не дамо їм знищити наших сердець!

Роговська Ірина

учениця 10 класу

ЛУГГ ім. О. Степанів

НЕ ЇДЬ

У мого щастя твоє ім'я,
 Твої очі, вулиці, скроні.
 Невблаганна часу течія
 Розлучає людей на пероні.
 Куди ж ти поїдеш у цьому вагоні?
 Війна не чекає на тебе.
 Чи побачу ще очі і скроні,
 Скажи мені, синє небо!
 Я вірю: це не епілог,
 Ще стільки строф для тебе напишу.
 Мій любий, суддя мені Бог,
 Я тільки тобою грішу.
 Коханий, не їдь на війну,
 Тобі не личить військова форма.
 Не хочеться одній стрічати весну
 І бути самотньою вдома.
 Ти їдеш, махаю тобі хусткою вслід
 І ховаю обличчя в долонях.
 Сумно дивлюсь на сонця схід
 І бачу: не одна я з дівчат на пероні...

***

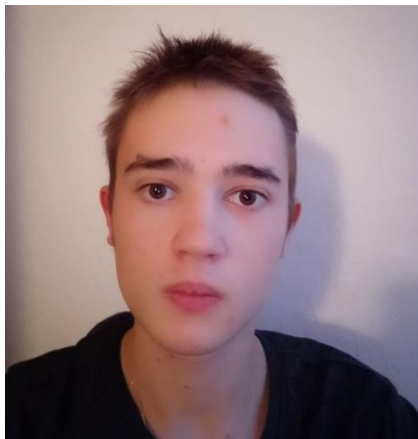
Як хтось вночі поцупить рими,
 Побачите верлібри.
 Моє натхнення ллє, як з ринви,
 Живе у серця фібрах. Писатиму.
 Якщо у мене зникне голос,
 Навчусь писати мовчки.
 І за решіткою, в неволі,
 У гамівній сорочці. Писатиму.
 Якщо мене позбавлять зору,
 То буду диктувати.
 Реальні вади й ілюзорні
 Не стануть на заваді. Писатиму.
 Усе дарма? Ніхто не чує?
 Навколо тільки осуд?
 Бодай одному читачу я,
 Лиш тільки він попросить. Писатиму.

***

Мінорний, вірю, що останній твір,
 У ньому імпульсивність і порив
 Сплелись воєдино поміж рим.
 Мабуть, світ все ж таки мене зловив.
 Звання поета – покарання, штраф
 Для грішних. Данте, чув колись про це?
 Мені вже досить драматичних сцен –
 Довіку лукавитимуть від ран.
 Поезія – хвороба, дайте бинт...
 Як знала б, що готує майбуття,
 Писати вірші я не стала би.

Але жага до визнання жене
Мене вперед, я підймаю стяг –
Поезію не випалиш вогнем.

Костецький Матвій

учень 10 класу

Лицею «Личаківський» м. Львова,

вихованець літературної студії «Галиця»

ПЕРШИЙ СНІГ

(уривок)

ЧАСТИНА ПЕРША

Південний захід Чехії, 1390 рік. Сонце ще добре не викотилося на небо. Туман оповив собою усе довкола. Кругом тиша. Десь серед трави дзюркотіла річечка, якась птаха шурхотіла в деревах. Усе дихало спокоєм і блаженством.

Якраз біля в щент засіяного поля стояла чепурна, біла хатинка. Глиняні побілені стіни, солом'яний дах, невеликі дерев'яні віконця, котрі, ніби очі, визирали на світ.

Двері зі скрипом прочинилися й надвір вийшов господар. Це Лодвік Ярош, простий землероб. Він був міцної статури й невисокого зросту, із широкими плечима, грубими рисами обличчя й легкою сивиною. Він швидким кроком рушив через подвір'я до старого, як світ, сараю. Рипнув важкий замок, відчинилися ворота, із середини чоловік вивів худенького коника. Потім, бурмочучи щось під ніс, Лодвік виштовхав надвір воза. Із нього дістав благоденську зброю й став запрягати коня.

Із хати вибіг одинадцятирічний хлопчак, найстарший із двох Лодвікових синів – Лаос. Він був доволі високого зросту, з уважними очима й меткою вдачею. Його мамине русяве волосся, татові очі, тонкий ніс... Здавалося, він узяв від своїх батьків усе найкраще.

Лаос солодко позіхнув і мовчки рушив відчиняти невисокі ворота на вулицю. Із хати вийшла жінка, Агата. Вона була високою, тендітною, з густим чорним волоссям, котре помережило сиві пасма. Вона підійшла до Лодвіка, він якраз запряг коня й чіпляв до воза.

Жінка легенько постукала його по плечі, чоловік підвівся.

- Слухай, може є інший варіант, – тихо мовила Агата, – може ми знайдемо десь ці гроші.

Лодвік сумно опустил очі долі й взяв дружину за плечі:

Ми вже все обговорили вночі, іншого виходу немає. Я позичу у свого брата.

- А якщо він не дасть?

- Має дати, все-таки він мій брат.

Чоловік поглянув Агаті в очі, намагаючись цим її заспокоїти, хоч у самого в душі шкребли кішки.

Лаос відчинив ворота і став скраю дороги. Лодвік із важким серцем всівся на воза і, хльоснувши коня прутом, поїхав вперед. Викотився із двору на дорогу й поїхав на виїзд з села, Лаос швидко наздогнав батька й застрибнув на кінець воза. Хлопець поглянув на свій двір, від якого потроху віддалявся і помахав на останок рукою.

Агата стояла на подвір'ї й дивилася услід за возом доти, доки той не розчинився в густому тумані. Щось їй підказувало, що побачить вона своїх рідних нескоро.

Жінка повернулася в хату. Її молодший син, дев'ятирічний Вілем, сидів навпочіпки на лаві, припавши до вікна. Його малі рученята, голівка, тільце – усе видавало його сум.

- Мамо, а тато з Лаосом скоро повернуться? - Хлопчик подивився на маму великими, круглими очима.

Агата сіла поруч і в безнадії погладила сина по голові:

- Не знаю, але сподіваюся скоро...

Час тепер минав повільно. Дні йшли своїм темпом, люди жили, працювали, намагалися радіти життю. Діти, ніби маленькі, невинні промінчики світла, гасали вулицями, навіть не задумуючись про майбутнє. От тільки Вілем з часу від'їзду батька з братом дуже змінився.

Він вже не засипав маму градом запитань, не бігав зі сміхом по дворі, не лазив по полях. Тепер він сидів або біля вікна, або на порозі, прикутий поглядом до тієї дороги, звідки мав повернутися тато. Проте Лодвік не повертався.

Тепер вся робота звалилася на тендітні, хоч і бувалі плечі Агати. Вона працювала і в полі, і в хаті. Намагалася встигнути всюди, тож часу на Вілема зовсім не було. Хлопчик намагався допомагати мамі всім, чим міг. Жити стало нелегко.

З часу, як Лодвік поїхав до Праги, минуло три місяці...

Вовчук Єлизавета

учениця 10 класу

СЗШ №68 м. Львова,

вихованка літературної студії «Галиця»

ТИ З ЯНГОЛОМ, ДОНЮ...

Дрібненькі, мов зорі,
У небі дзюркочуть,
Цю дівчинку ангели в небо відносять.

І мати в сльозах,
Вона втратила щойно,
Кровинку свою – донечку Олю.
І сльози рікою, і кров поміж руки,
Так жити хотіла, але вже не взмозі.

Ці кати прокляті,
На землю спустились,
Щоб всі українці сльози пролили.
І знову тривоги, ракети над містом,
Ні тато не знає, ні мати безсила,
Як дівчинка Оля жити любила.
Та впала ракета і вікна розбила:
На руцях у мами лежить вже змарніла.
І вечір на дворі, і світла немає,
і чутно, як крики зі стін виринають.

Послухай нас, небо,
Востаннє ти плачеш!

Нехай ціі виродки в болоті погрузнуть,
Нехай їх уб'є справжня сила,
І ворог на землю впаде вже безсило.
Господи Боже, за що ціі діти
З слізьми материнськими страждати повинні,
Вмирати і плакати, бігти, тікати,
Так хочеться знову радіти й стрибати!

І ВСЕ У НАС БУДЕ...

Хочу сіяти щастя в Херсоні,
І День жінок святкувати з трояндами.
Хочу Пасху з найсмачнішими пасочками,
І весну з найяскравішими спогадами;
Хочу підсніжники в зеленому лісі,
І літо сповнене радості;
Хочу провести його в Криму,
І прогулятися до львівської Ратуші.
Хочу випити кави у Харкові,
І гуляти вечірньою Дерibasівською.
Хочу тисячу фото з Києва,
До закінчення телефонної пам'яті.
Хочу любити в Франківську й Миколаєві,
І співати, радіти, сміятися,
І жити щоденно у мирі,
Щоб усі вороги повмирили від заздрості!

Куликовська Анна

учениця 10 класу

СЗШ №1 м. Львова,

вихованка літературної студії «Пішли писати»

* * *

Вільно дихати, говорити,
 Вчитись, бавитись, просто жити,
 І не чути ворожих пострілів
 Мріють всі українські діти.
 Українці боролись століттями
 За свою незалежність, свободу.
 І що стало з нащадками їхніми?
 Знов загроза для нашого роду.
 Знову вража орда насувається,
 Нищить все, що стоїть на шляху.
 Україна на бій підіймається
 За свободу свою нелегку.
 За свободу і вмерти не шкода.
 Так і є, але як же болить,
 Гине цвіт українського роду,
 Скільки ангелів в небо летить.
 Знайте, воїни, вас не забудемо,
 Україна завершить війну,
 І завжди пам'ятати ми будемо
 Неймовірну свободи ціну.
 Переможемо, подолаємо,

Відбудуємо разом усе.
Не пробачимо. Пам'ятаємо:
Україна – понад усе!

* * *

Люблю своє місто чарівно-прекрасне,
Огорнуте мудрістю літ.
Таке старовинне, водночас сучасне,
Для мене воно – цілий світ.
У Львові своя атмосфера панує.
Це треба відчутти, і все
Величністю манить, красою чарує,
У подорож мрію несе.
Старенькі трамваї, в яких в фільмах наче,
Ти їдеш в минулі часи.
Сідай! Ти багато усього побачиш,
Захоплює дух від краси.
А цей музикант, що так солодко грає,
Він настрій усім задає.
До кожного серця ключі підбирає,
І кожен почує своє.
Люблю своє місто і просто радію,
Що тут народилась, живу.
А Львів... Він зростає, будується, мріє,
Історію пише нову.

Нірода Юліана

учениця 9 класу

Бориславського ЗЗСО I-III ступенів № 3

Дрогобицького району,

вихованка літературної студії «Джерельце»

ТРИМАЙТЕ НЕБО

Тримайте небо! Ще не згасли зорі,
 Ще сонце над ланами не зійшло.
 На горизонті клубиться грозою
 Червонооке не вситиме зло.
 Доноситься кошлатого ревіння
 З-за очеретних нетрощів, з боліт,
 Вже рвуться шви небесного склепіння –
 Тримайте, легіони, небозвід!
 Мов кубла ворог розіп'яв намети,
 Розкидав гадовиння воротке,
 З усіх боків летять на нас комети –
 Тримайте небо, зморене й крихке.
 Тримайте на раменах як пенати
 Небесну стріху під покровом тьми,
 Щоб буревій не зміг її зірвати
 На чорнозем, зволожений слізьми.
 У мить лиху ворожої облоги,
 Хай небо рідне буде вам щитом,
 Молітвами щодня я прошу Бога,
 Щоб смерть не зачепила вас крилом.

Лютує звір, та мусить відступати,
 Нам глодом зріє перемоги час,
 Ми вдячні вам, утомлені пенáти,
 Що ви – твердиня кам'яна для нас!

КОНІ (ОСІНЬ)

Осінні заяложені тумани
 Повзли убрід до сонної верби,
 Клубняві хмари, білі як бурани
 Цурались павітру, ставали на **диби**.
 Край поля мчали **коні** гупотняві
 Копитами кресали аргіліт,
 Смолисті очі соняха зерняві
 Байдужо їм дивилися услід.
 Строката **грива** листяна вербова
 Чипіла над безоднею води,
 Ошатна пані золото-медова
 Коралі майструвала з бузини.

АРХАНГЕЛЕ, ПОГЛЯНЬ З ЯСНИХ ВИСОТ

Архангеле, поглянь з ясних висот
 На землю, що покрили свіжі шрами,
 Пекучий віск запалених свічок
 Стікає на підлогу Твоїх храмів.
 Воскові сльози стинуть на дошках,
 Молитви кволим голосом лунають.

Гіллям пронизані, неначе на плішках
 На повні груди хмари чад вдихають.
 Поля зачовгані не вродили зерно
 Біда з косою шмиготить ярами
 Волхвам не сняться віщі сни давно
 Архангеле, гостри мечі вогнями!
 Бий громом у захмарній вишині,
 Нехай луна стократом відіб'ється,
 Не будь хоч Ти байдужим до землі,
 Де навіть кров з каміння рясно лється.

РІЗДВО

Зіронька різдвяна світло посилає, –
 Народилось нині Пресвяте Дитя,
 За Святу Вечерю родина сідає,
 Прикрашає свято запашна кутя.
 За вікном колядку дітвора співає,
 У куточку хати – вівсяний дідух,
 Виє завірюха і сніжок кружляє,
 Чути спів вертепу і дзвіночків звук.
 На обрусі свічка тихо догорає,
 На стіні прибиті образі старі,
 Зірка з неба промінь золотий кидає,
 Рождество святкують нині на Землі.
 Коляда-колядка – радість і надія
 Кожен рік приходять в український дім,
 Хай Різдво Христове всяке зло розвіє,
 Хай же мир і щастя будуть в домі цім!

Панкевич Соломія

учениця 9 класу

Львівської лінгвістичної гімназії

КОЛО

(сценарій до фільму, уривок)

Персонажі:

Дівчина Надія (дівчата 6, 10, 16 років): скромна, талановита, розумна, має довге чорне густе хвилясте волосся, карі очі, худорлява, струнка;

Дівчина Анна (дівчата 6, 10, 16 років): заздрісна, говірка, упевнена в собі, мстива, жадібна, недооцінена, чутлива, має середньої довжини хвилясте темно-русяве волосся, карі очі, худорлява, струнка;

Жінка №1 – мати Надії;

Жінка №2 – мати Анни;

Дівчина Поліна (15 років): допитлива, розумна, співчутлива, дружня, мрійниця, оптимістична, привітна, відважна, має середньої довжини світло-русяве пряме волосся, зелені очі, худорлява, струнка;

Дівчина Емма (15 років): упевнена в собі, реалістка, дружня, відважна, горда, розумна, має коротке світле хвилясте волосся, карі очі, худорлява, висока, струнка.

Хлопець Влад (16 років): розумний, відважний, веселий, упевнений у собі, захисник, має коротке темно-русяве густе волосся, карі очі, високий, міцної статури.

Хлопчик Павло (12 років): дружній, веселий, говіркий, має коротке світло-русяве волосся, блакитні очі, худорлявий.

Хлопчик Святослав (7 років): дружній, гучний, активний, допитливий, має довге темно-русяве волосся, худорлявий.

Мама Поліни (40 років);

Бабуся Емми (70 років);

Знахарка (жінка 50 років): підступна, хитра, упевнена в собі, дивна, мстива, має сиве волосся до плечей, карі очі.

Дія відбувається в маленькому містечку дачного типу, де на літні канікули приїжджають діти, які знаються роками.

Сцена №1

1985 рік. Дівчина 16 років (Анна) в довгій білій вишитій сорочці, з великим вінком із папороті і квітів на голові, біжить літнім лісом.

Сцена №2

Наш час (2021 рік). Містечко дачного типу. Вулиця Лісна: з однієї сторони – будинки, з другої – узлісся і вхід до лісу. Діти грають в бадмінтон на стежці. Влад з Поліною грають, а всі решта стоять і дивляться.

Поліна: Який рахунок?

Влад: 12-6! Я виграю!

Під час того, як вони грають, говорять Святко і Павло.

Павло: Можна я потім з Поліною зіграю?

Емма: Потім я мала з Владом грати.

Павло: Ну добре... Просто я сьогодні останній день тут, бо потім маю їхати до бабусі й хотів раз зіграти.

Емма: Помовч вже!

Святко: Давайте, ви обоє переможете!

Емма дивиться на Святка з розчаруванням і нерозумінням.

Тиша, Поліна з Владом грають і тут Поліна падає (всі схвильовані).

Емма: Як ти?

Поліна: Нормально. (піднімається)

Емма (до Павла і Святка): Бачите, що ви наробили?

Поліна: Це не їхня вина (йде до Емми і віддає їй ракетку). Я зараз повернуся. Поліна біжить в дім мити руки.

Сцена №3

Поліна йде до вбиральні, миє руки, дивиться в дзеркало і лякається від побаченого у дзеркалі (позаду неї, у дзеркалі відображається постать дівчини 16-ти років, блідої, з довгим хвилястим волоссям, в довгій білій вишиваній сорочці). Поліна обертається, але позаду нікого нема. Перелякана і в поспіху, Поліна витирає руки і йде до дітей.

Сцена №4

Поліна повернулася. Емма їй віддає ракетку.

Емма (стурбовано): З тобою все добре?

Поліна: Так, нічого страшного не сталося. То ще граємо?

Хтось кличе Павла: Павлику, йди вже додому!

Павло: Все, я мушу йти, побачимся через тиждень.

Діти прощаються і Павло йде додому.

Емма: Нарешті! (дивиться на годинник в телефоні). На жаль, мені треба йти.

Поліна: Добре, можливо ще ввечері побачимся.

Всі прощаються і Емма йде додому.

Поліна: Зіграємо ще раз?

Влад: Думаю на сьогодні досить.

Поліна: Так, мабуть.

Святко: Ну Влад, давай ще разом зіграємо!

Влад: Ні, на сьогодні все.

Святко образився.

Влад складає бадмінтон і діти розходяться по домах.

Сцена №5

Вечір. Поліна йде до будинку Емми і стукає в двері. Емма відкриває двері.

Емма: Привіт?!

Поліна: Привіт, ми можемо поговорити?

Емма: Так, заходь.

Поліна заходить в дім і дівчата сідають у вітальні.

Поліна: Послухай, можливо, це буде звучати дивно, але я тобі мушу дещо розповісти.

Емма: Кажі вже (вимикає свій мобільний).

Поліна: Як ти думаєш, привиди існують?

Емма: Ти це зараз серйозно говориш, чи це якийсь розіграш?

Поліна: Так, серйозно.

Емма: Ну, по-перше, привидів не існує і по-друге, навіщо ти в мене це питаєш?

Поліна: Ти пам'ятаєш, як ми сьогодні грали в бадмінтон і я впала?

Емма: Так...

Поліна: Після того, як впала, я пішла мити руки і буквально на секунду я побачила в дзеркалі щось, якусь постать.

Емма: Привида?

Поліна: Не знаю, це була якась дівчинка, але я не впевнена, тому що я не встигла її роздивитися.

Емма: Ось, що я тобі скажу, це тобі, напевно, сонце в очі засвітило, або ти вдарилася головою, коли впала, і тобі привиділося.

Поліна: Але це було так по-справжньому, це не було схоже на видіння!

Емма: Краще йди додому, раніше ляж спати і прокинешся зі свіжою головою.

Поліна: Мені тепер якось не дуже спати хочеться.

Емма: Бабуся вечерю приготувала, ходи з нами вечеряти, телевізор подивимося, попліткуємо і твій настрій покращиться.

Поліна: Я батьків не попередила, сказала, що збігаю до тебе на хвилю. Давай завтра довше посидимо, сьогодні я дійсно не можу залишитися.

Дівчата встають, Емма проводить Поліну до дверей.

Емма: Па-па, завтра побачимся!

Поліна: Па-па! Спишемося після вечері.

Емма: Ок. Вважай по дорозі додому, не зустрінь свого привида (Емма сміється і піднімає руки).

Поліна: Дуже смішно (виходить за двері і прямує до себе додому)...

Губанова Анна-Марія

учениця 9 класу

Львівської правничої гімназії,

вихованка літературної студії «Галиця»

***

Океан думок,

з місяцем довгий діалог

про напрямок.

Про той що існує,

і про той, якого вже не буде.

Голосом тихим, можливо пригніченим,

вітер виє надворі скалічений,

човен колише вода серед ночі,

чому ж ти ще досі не заплющувеш очі?

***

Я звернусь до свого янгола на «Ви»

скажіть мені, де Ви весь час були?

Коли я падала в мрії і заплуталась в надії,

а мої крила тремтіли.

Подайте знак, якщо Ви чуєте мене,

якщо Ви, справді, мною пишаєтеся,

чи є в мені щось поранене?

Так, але скоро загоїться.

Усі ми підвладні власному янголу,

але будуємо долю самі.

Не варто жити за протоколом,

бо в кожного своя роль у поемі.
Колись Ви точно звернетесь до мене на «Ти»,
а я буду міцно дрімати,
навіть, коли поламані крила, я все одно буду літати.

Подайте знак, якщо Ви бачите мене,
якщо Ви, справді, охороняєте,
чи є в мені щось поранене?

Так, але не сумуйте.

Всі ми підвладні власному янголу,
але будемо долю самі,
не варто жити за протоколом,
бо в кожного своя роль у поемі.

***

Слухай, Боже,
чи хто там керує цією незаконною матрицею?

Байдуже,
створи щось привабливіше
азартних ігор з Тобою на смерть.

Слухай, Боже,
Ти так легко моїх бісиків не позбудешся,
я ще маю сил з Тобою потягатися,
допоки кров не охолоне,
а адреналін не вивітриться.

Слухай, Боже,
Я вже знаю, що таке ненависть і кохання,
Тож у наших стосунках
у будь-який момент зроблю крок
з поворотом на 360 градусів.

Слухай, Боже,

Цуратися власних ілюзій мозку
давно пройдений етап
Але ти наче щоразу змушуєш
перепроходити цей рівень знову.
Для чого? Ти знову не відповіси.
Слухай, Боже,
Напиши в особисті повідомлення,
Подай знак, щоб я точно підписувалась
на Твої американські гірки
без права на зупинку, страху та беззахисності.
І наостанок:
не забудь у наступному житті видати мені
інструкцію безпеки життєдіяльності.

Калинюк Юлія

учениця 9 класу

Бродівської СЗОШ №2 Золочівського району

***

Для мене вже й тиша страшна.
Прислухаюсь до кожного звуку.
Вже й не шкода усього майна,
Тільки хочу тримати за руку...
Чути вибухи, бачити дим –
Це є те, що ми маєм прожити.
З часом серце стане стальним,
Яке не можливо пробити.
Притулитись і не відпускати,
Твою руку до самої смерті.
І словами не описати,
Як життя в нас вирує у серці.

***

Я вже хочу, щоб стихло усе.
Припинили свій рух всі машини.
Кожне слово для мене пусте,
Й відчуття не здаються живими.
Кожен день пробігає як тінь,
Що тиняється в світі кругами.

І не чую в собі навіть біль,
Промовляючи слово губами.
Мені боляче й знаю чому.
Чому сльози ці ллються рікою.
Я дуже наївна. Напевно тому,
Дозволяю я гратись собою.

***

Не залишайте мене наодинці!
Не відбирайте від мене навушники!
Я стараюсь приглушити думки,
Які по ночах мене будуть мучити.
Не залишайте мене наодинці,
Коли в кімнаті не ввімкнене світло.
Бо тоді усі скриті емоції
На мені уже буде помітно.
Не залишайте мене наодинці,
Коли сьогодні я надто весела.
Бо тоді, коли стихне вся музика,
Я не здаватимусь дуже сталева.
Не залишайте мене наодинці,
Бо я знову писатиму вірші.
Про кохання ніяк не виходить,
Тому я завжди пишу трохи інші.
Не залишайте мене наодинці
В дуже тихій й холодній кімнаті.
Бо тоді думи у виді капельок
Доведеться стирати дівчаті.
Не залишайте мене наодинці...

Ковальчук Анастасія

учениця 9 класу

Глібовицької гімназії

Бібрської міської ради

РОЗДУМИ...

Мене розстріляли на чиемусь полі,
 Мене розстріляли... Я точно помер.
 Колись точно скажеш: «Герой не вмирає»,
 Та хто ж той герой для тебе тепер?
 Колись я сидів під землею...
 Тепер на віки залишуся там.
 Колись я купляв їй лілеї,
 Тепер на могилу приносить вона.
 І кулі, що вбили, народ мій забуде,
 Забуде, як я помирав...
 Та я не журюсь тим, що буде, те й буде,
 Я хочу, щоб волю народ таки мав.

ВІЛЬНІ ЛЮДИ

Буде так – розв’яжуться шнурки,
 Тут, як то кажуть: «Головне не впасти».
 І вільні люди, вільні в них думки,

Але живуть і клеять пластир.
Той пластир не допоможе в боротьбі,
І не допоможе темні гріхи змити.
Хай рани заживають, ще живі,
Нам не вмирати – нам сьогодні жити.

ХОЧЕМО МИРНОГО НЕБА

Ми хочемо мирного неба,
Не хочемо більше ми втрат,
Не хочемо більше, не треба
Вбивати хлопців й дівчат.
Я хочу квітучого поля,
Над Кримом синьо-жовтий стяг,
Не хочу дивитись на танки,
Не хочу я більше втрат!
Ідіть із нашого поля,
Не топчіть ви наше зерно,
Зерно, що вже тридцять років
Квітло так гарно й росло.
Нам треба його ще пожати,
А потім засіяти знов,
Ми хочемо мирного неба,
А не проливати кров.

Присечна Анастасія

учениця 9 класу

Куликівського ОЗЗСО І-ІІІ ст. Львівського району

***

Несказані слова, забуті вірші,
 Загублені навіки в небутті,
 Спотворені фальшивими рядкам,
 В дірки протерті почуттям вини.
 І в пошуках істини блукають
 Та правди ніде їм знайти,
 Вони то ненавидять, то кохають,
 Стають сонетами чи палко просять йти...

Загублені у темряві щоденно
 До сонця не повернуть голови,
 А щастя хочуть, та даремно
 Їм щастя в світі не знайти.

***

Весна в розповні,
 Перший подих вітру
 І перший промінь сонця із вікна.
 Шепочуть трави та колише віти
 Пісня спокійна, тиха і сумна.
 Нехай заграє в такт, розіпне душу,

Западе в серце, згинь з очей, печаль!
Навіки б залишитись тут, та мушу,
Зронивши щастя, покійно йти у даль.

***

Біжи мерщій!
Тікай від цього світу.
Залиш усі турботи для людей,
Що не навчилися підкорятись вітру,
Вночі не сплять, не бачать сонця вдень.
З заплющеними очима щастя не побачиш,
Й тепла ти не відчуєш слід,
Залиш усе, що було важливо наче
Та йди туди, де місце щирих втіх

***

Немає слів – немає заперечень,
Лише гадки... сумні гадки.
І сенс втрачають оті сотні речень
З попелу й крові, з болю і вини.
Чи не найлегше загубитись
У путах власної брехні.
Але не бійтесь помилитись,
Лиш будьте вірними собі.

Суворова Юлія

учениця 9 класу

Гімназії №1 м. Червонограда

***

Правда війни

Під камінь лежачий,

потекла вода,

чиста, як сльоза.

Твій хрест – зрада,

На лиці – правда.

Брешеш мені – ,

я хочу твоєї брехні.

руки чужі,

червоні вони,

бо впали туди

де нелюди жили:

Казку співали про тих,

хто став героєм для них

ВІТЧИЗНА

Великі гори, синє море

Просторий степ, широке поле

Чорний ліс, за ним – зелений гай

Про країну свою все знай!
Де мати пісню заспівала,
А дитя її в народи дала.
Де рушник донька вишивала
І долю в ньому передала.
Та тільки Бог ту долю бачить,
І що вона в твоєму серці значить.
Як виростеш ти на землі своїй,
За неї вступишся у бій.
Та як положиш серце в ґрунт,
Волосся свого вирвеш жмут
За ту гарнесеньку країну,
Милу, рідну Україну!
А ти кохай, кохай
І вічно шумітиме той гай..

Мацігін Вікторія

учениця 8 класу

Самбірського ліцею ім. А. Чайковського

вихованка літературної студії «Росинка»

СПОМИН

Старі вокзали,
Що ще не впали...
Знайомі дороги
І трішки тривоги.
Вишки високі...
Спомин глибокий...
І рідні стежки у село,
Яких не замело.
Дідусів дім.
Не змінився наче він.
Змінилася я
І думка моя.
А все, як було, так і є.
Тріпоче щось серце моє.
Тут пахне дитинством,
Бабусиним материнством.
Тут лакомок досхочу.
І хоч інтернету немає в час дощу,
Тут є коляда гучна,
Усі – мов родина одна.

Але пробіжить день за днем
І не поверне мене
У юні щасливі миті.
У роки, що пережиті.

СПОГАД

Стара хатина теплом зігріта.
Зима. Недавно ще було літо.
Як вчора осінь гуляла садом,
Сади трусили, а лист з них падав.
А нині пташка крилом махнула –
Сніги струсила. Зима подула
І забілили усі простори...
Усе минає. Вже нині – вчора.
Лишився спогад, як смуток сивий.
На давнім знімку дідусь красивий.
А роки линуть – зима і літо.
Десь ходить спогад теплом зігрітий.

Кваша Анна

учениця 8 класу

Бориславського ЗЗСО I-III ст.№1

Дрогобицького району

НЕМАЄ НІЧОГО НЕМОЖЛИВОГО

(уривок)

I

- Швидше, швидше, Марто! - тримаючи дівчину за руку кричав Марко. Ще п'ятнадцять хвилин і вони прокинуться, ми просто повинні встигнути до цього часу.

- А хіба Моніка не придумає щось?

- Так, я впевнений, вона допоможе, але ж погодься, що краще буде, якщо ми в цей час уже будемо на місці...

Привіт, я Моніка, так, саме та дівчина, про яку говорили Марко з Мартою. Мені тринадцять і я живу в притулку для дітей, які втратили своїх батьків з різних причин. У мене є людина, за яку я готова віддати своє життя. І я безмежно вдячна Богу, що маю її, і що вона так само готова заради мене на все. Ця людина найдорожча мені, тому що вона моя сестра, єдина сестра. І так, вона – це саме та Марта. З якою ви уже знайомі. Вона моя сестра – близнючка, і їй також тринадцять. А Марко – це наш друг, єдиний і найкращий друг. Він завжди захищає нас, підтримує і розуміє. Тай взагалі, він завжди поруч. Йому теж тринадцять. Ну і, як ви зрозуміли, ми сироти.

Перевіряли кожного з нас. І результати виявилися не дуже потішними. Маркових батьків отруїли їхні вороги, два роки після цієї трагедії він жив з

бабусею Танею, але згодом вона померла, тоді хлопчика віддали в притулок, так як більше родичів у нього не було. А наші з Мартою батьки потрапили у автокатастрофу. У нас також не залишилося родичів. Мама нам колись розповідала про троюрідного дядька, який жив далеко від нас, в іншому місті.

А ми з сестрою перед сном чи не кожну ніч думали: живий той дядько чи ні. Мама його у своїх розповідях називала, здається, дядьком Миколою. Ми також думали, якщо він живий і якщо ми б знайшли його, чи прихистив би він нас і нашого друга? Він нас взагалі не знав. Чи знав він хоч про наше існування? Марта весь час стверджувала, що дядько не прийме нас, якщо навіть знайде. Вона не вірила в добро людей. А також Марта не вмiла довіряти, точніше боялась довіряти. Але вона і має на це причину. Чотири роки тому, коли нас привезли в притулок, у Марти з'явилися подружки, вона тоді була малою, їй була потрібна підтримка і розуміння після пережитого. У принципі, як і мені. Але я в той час була сором'язливою і замкненою в собі, я вирішила нікому не показувати свої слабкості. Я була мовчазною і ні з ким не дружила, в той час, як Марта навпаки подружилася із дівчатами Вірою та Лілею у перший же день. Вони були старші від неї на два роки і просто використовували Марту, вони були з нею, коли їм було скучно, а коли щось потрібно було Марті, вони зникали. І все, що вона розповідала їм, знали усі. Їм не можна було довіряти, та сестра зрозуміла це вже пізніше, надто пізно. Після такої «дружби» моїй сестрі важко було з кимось подружитись, як і мені. Але це було до появи Марка в нашому притулку, зараз ми з ним чудові друзі. А Марта навіть закохана в нього, а він у неї, по них це одразу видно. Їм обом стає ніяково на одинці, а коли Марко хоче її обійняти, вона усміхається і на щоках у неї з'являється рум'янець. Я рада, за їхнє кохання, тим більше, коли воно не заважає нашим сестринським стосункам і дружбі з Марком...

Кук Анна

учениця 8 класу

Пустомитівського ліцею №1,

вихованка літературної студії «Джерельце»

***

Море повне утоплениць,
 Як з народних казок, блідесеньких.
 Море повне без слів і без муки,
 Повне мертвих ідей та розлуки.
 Кораблі боряться з хвилями,
 що об береги розбиваються.
 Кораблі якорюють на мисах,
 де усі їхні мрії збуваються.
 Кораблями керують матроси,
 що пішли у пустку незвідану.
 Найсміливіші з них іще досі
 Пливуть уперед за вітрами.
 Хай зірки заберуть їхні муки,
 Хай не лишать про себе і спогаду,
 Коли доблесть й наснага поборюють
 Їхні сумніви разом з негодами.
 Хай вітри наповняють вітрила
 І несуть кораблі вслід за чайками.
 Тим, кому всі моря по коліна,
 Втома й загибель здаються байками.

***

Тільки вона говорила віршами
 І перетворювала слова на сніг.
 Якщо вкласти усе в одну хмару,
 Вона засипле цим дивом весь світ.
 Вона любила ранкову каву,
 Гарячі путівки, сніданки, серця.
 Кожного дня роздивлялася карту
 Й молилася до Святого Отця.
 А я люблю її руки, люблю її сміх,
 Люблю, коли сонце в обличчя невинне
 Кидає свій ледве видимий слід.
 І нехай хтось зітре всіх поетів,
 Не буде мовчати наш світ без віршів.
 Бо випаде сніг і поповнить удвічі
 Книжкові полиці з її ніжних слів.

***

Будинок на березі моря сумно вдивляється вдаль.
 Туди, де Нептун і Горгона,
 Кораблів зустрічає причал.
 Будинок на березі моря собі під носа бурчав:
 «Чому я не птах? Пелікан, чи ворона.
 Я б вільно по світі літав.
 Чому я будівля? Із цегли цементу, піску...
 Видно, така моя доля,
 Вічно дивитись удаль».
 І він позіхнув. Так, що випустив духа.
 Але птицею так і не став.

Франчук Ярина

учениця 8 класу

ЗЗСО І-ІІІ ст. с. Борщовичі Львівського району

НЕМАЄ НІЧОГО ІДЕАЛЬНОГО

Немає нічого ідеального. А чи правда це так? Чи ніхто просто не пробував стати ідеальним? Може і є ідеальні речі, люди, тварини, але не всі визнають їх ідеальними. Усіх задовільнити неможливо, бо така натура людей.

Розділ І. Створення світів та дитинство Еріка

(уривок)

Багато мільярдів років тому Бог ще тільки створював світи, де будуть появлятися нові маленькі життя, які створюють свою велику історію.

Першим був створений Рай – світ всього ідеального та всіх ідеальних. У цьому світлі жили крилаті створіння з німбами над головами – це ангели.

Другим Пекло – гарячий, як сонце, світ, замість води – лава, мало хто б вижив у такому пекельному місті. Жителі цього світу рогаті та самозакохані з великими крилами та довгими хвостами – демони. Вони, як і всі інші живі створіння, в один момент втрачають свої життя, і їх душі попадають в Чорно-Білий світ. Світ, де немає магії, все чорне та біле. Зазвичай, саме в цьому світі всі загиблі родичі, рідні та знайомі зустрічаються і обговорюють своє життя до смерті. Якщо після смерті в цьому світі пробути сто років, то душа стає зіркою, яку ми, люди, бачимо у небі кожної ночі.

Четвертим був світ Монстрів – це світ, який складався повністю з лісу, а його жителі – це невдалі експерименти Бога, коли Той хотів створити новий вид життя. Це дикі та безстрашні воїни, які за кусочок м'яса можуть вбити сотні життів. Практично всі жителі світу монстрів не мали магії, але деякі

більш прогресивні навчилися декільком трюкам, їх за це дуже поважають і вони посіли високе місце в правлінні над світом.

І нарешті, останній світ – Світ Людей. Тоді всі світи об'єдналися, щоб створити щось спільне. Найбільше в роботу над цим світом склалися ангели і демони. Саме ці жителі двох світів зробили людей подібними та неподібними на самих себе: без крил, без рог, без німбу, без хвоста. Люди вільні і самі можуть вибирати після смерті, ким бути: ангелами чи демонами. Точніше вибирати своїми діями, вчинками та словами. Було ще багато-багато різноманітних світів, але про них є не дуже багато інформації.

Найпершим демоном був Ветус. Серйозний, строгий, упертий, самозакоханий та злобний демон. Це був ідеал демона, який підходить по всім стандартах. Саме тому він став першим та найкращим правителем Пекла. Так він правив десятки або навіть сотні мільярдів роки, весь цей час з нічого появився новий великий та славетний світ. За цей час, звичайно, правитель вже постарів і подумав про спадкоємця:

-Мені потрібний наслідник – високий демон із червоними очима, довгим кров'яно-червоним волоссям, заплетеним у високий хвіст та невеликою сивиною, великі роги, крила та довга мантія, – заволав Ветус.

Перед цим значним демоном стояв маленький чортик, який намагався дати пораду:

-Але ж Королю Ветусе! Дитина – це велика відповідальність, ви впевнені, що зможете його виховати особливо в малому віці. Слуга ще не встиг домовити, як Правитель його перебив:

-Ох вірний мій слуга... Я це вже давно обдумав. До п'яти років це буде робити жінка, до цього віку діти нічого не вмюють та не розуміють, а вже після цього віку і я можу ним зайнятись. І так, загалом, я тебе покликав не для балачок, а для того, щоб ти запланував мені зустріч з Богом. Жодна існуюча дівчина не гідна стати моєю дружиною, отже, я її створю сам, але без Божої помочі мені не обійтись.

-Буде зроблено все так, як ви волієте, наш Пане!..

Лош Юстина

учениця 8 класу

Бродівської СЗОШ №2 Золочівського району

АНГЛІЙСЬКЕ ЧАЮВАННЯ

Коли ми заходимо до зали очікування, нас гостинно приймають та просять зайняти свої місця. Примостившись на своєму місці, ми починаємо найважливіший процес – привітання. Навкруги різними голосами чути «добрий день!», «добрий день!», «доброго ранку!», а іноді, щоб показати свою високу інтелектуальність, хтось по-іноземному каже: «Hello». Далі ставлять запитання, багато запитань. Найактуальніші – «зробив/зробила?» або «є/нема?». І після них усі зазвичай показують свої манери, дехто просто промовчить, інші ввічливо піднімають руку і чекають, коли головнокомандувач промовить їхнє ім'я, а один-то взагалі (напевно, руку заклинило) тільки кричить: «Можна, можна!». Коли дадуть згоду на його слово, то лише чути тихе шепотіння вітру й авжеж видно лист, виписаний аж надто каліграфічним почерком, на якому чітко видніються словосполучення: «У мене голос підсідає», або ж рішучий та ефектний крок – «Гість вийшов». Зрештою, події розпалюються, у залі стає веселіше й атмосфера ну аж занадто затишна та домашня. Навкруги лунають лагідні слова організатора зібрання: «Прошу, будь ласка», чути усі тридцять два імені, надзвичайно рідкісні та до безглуздя красиві, але коли організатор не чує відповіді, його ласка перетворюється в гнів. І тоді усе шановне панство розуміє чому. Тому що важко говорити до людей, вбраних за дрескодом у чорний квадрат. Ласощі тут теж хороші: хтось смакує вишуканим бутербродом, хтось духмяною кашею, або мішленівською стравою від шеф кухаря, який наглядає за процесом

вашого заходу. Потім кожен старається дізнатися щось нове, як кажуть красуні, попліткувати, тай про те, тай про се, і чогось до голови узяти на майбутнє. І, чуючи дзвін годинника, який сповіщає, що сорок п'ять хвилин минуло, усі збираються йти додому, хоча і так вже там є.

Ось так проходять цікаві, схожі на англійські чаювання, уроки дистанційного навчання.

Самусенко Анастасія

учениця 7 класу

Бродівської СЗОШ І-ІІІ ст. №2

Золочівського району

ДРУГ

Колись була у мене мрія,
 Пухнастий, милий, вірний друг,
 Щоб вибігав мені назустріч
 І звеселяв усіх навкруг.
 Руде, плямисте та грайливе
 Було б тоді моє щеня,
 Стрічало би мене зі школи,
 Вітало би мене щодня.
 Навчила б я його служити,
 І праву лапу подавать,
 Він підросте, почне гарчати,
 За ноги злодіїв хапать.
 Щеня просила я у мами,
 Вмовляла я і так, і сяк,
 Але відповіла матуся,
 Що буде в нас лише хом'як.
 Я підросту, знайду роботу,
 Візьму з притулку собача,
 Йому до пари двоє кішок,
 Папугу, хом'яка й курча.

ЗОРІ

Тихою піснею ніч видається,
Понад хатинами місяць сміється.
Блимає світло в оселі одній,
Зорі танцюють у тиші нічній.
Дрімота скрадається попід тинами,
Мрії людській утілює снами.
Зорі вдивляються у вікна оселі,
Куди дрімота не постукала в двері.
Може, ці зорі – це юні таланти,
Яким не судилося долі пізнати?
Може, ці зорі – це згублені душі,
Що виправляти накоєне мусять?
А може, це душі загиблих героїв,
Які з цього світу відбули за волю.
Зі світу, де люди людей убивають,
І в тиші нічній свою злобу плекають.
Де люди зі заздрості лиха бажають,
На горі чужому добра наживають.
Де люди простого добра не цінують,
А щастя й кохання за гроші купують.
Свічка в оселі самотньо горить,
Хлопчик маленький ще досі не спить.
До зір недосяжних німе запитання:
«Тату, нас видно?» – а з неба мовчання...

Антонів Ростислав

учень 7 класу

СЗШ №96 м. Львова

НАДІЯ

Зима зиміє сніжним дихом,
 Морозом тріскають поля,
 Чеканням сповнена пора,
 Що світ навесні проросте якимось дивом.

І проросте нова трава,
 І зяєніє тихе сонце,
 Пробудиться стара земля —
 Наповниться добром та миром.

***

Сидить сова на дереві, біду відчуває —
 то клятий москаль на нашу землю ступає...
 Суне ворог на Україну темною ордою,
 Але мужні українці їх чорноземом накривають.
 Прийде пора, земля розбудиться, розквітне,
 життям наповнить втомлені поля
 і проросте з кишень орди багатоцвітна
 із соняхів і колосків рілля.

***

Весна приходить вранці —
 тихо, тепло,

співає пташка, тишею бринить
і пахне теплим вітром-сонцем,
що танцем у верхівках лісу шелестить.

ПРО ЛІТО

Мчи, мій велосипедний вихор,
назустріч літу, волі попри все,
розпеченим асфальтом міста,
дми безтурботністю в моє лице.

Реванш футбольний і пригоди нас чекають,
Ми – діти міста, час – наш тріумфальний сміх.

Ми – гурт, команда, й справжня дружба
нас літом об'єднала всіх.

Ми – легкість і хлопчачі мрії,
в думках лиш мандри, і така пора –
коли лиш тільки день почався,
а тут вже мама ввечері додому всіх гука.

***

Весняний легіт – то краса і розкіш,
співає сонцем заціловане пташа,
танцює на верхівці дерева хмаринка,
або чиясь пробуджена душа.

Ти звідки, вітрику весняний, приблудився?

Що нам приніс в цю ніжну пору-мить?

Що так прегарно і нарешті –
співає серденько і піснею дзвенить.

Довгун Вероніка

учениця 7 класу

*Самбірського ліцею ім. А. Чайковського,
вихованка літературної студії «Росинка»*

І ЗНОВ СИРЕНА...

І знов сирена. І знов тривога...
 Складає ручки маля до Бога:
 Ісусе Христе! О Божий Сину!
 Врятуй оселю, врятуй Україну!
 Гудуть сирени. Летять ракети.
 І зависають скрізь інтернети.
 Не спить родина: Усе в порядку?
 Складає ручки мале дитятко.

БАЖАННЯ

Гарно на небо вечірне дивитись,
 Зіркою стати, із Всесвітом злитись,
 Скласти бажання, як падають зорі,
 Струшені вітром, прозорі – прозорі.
 У мене бажання не чарівне:
 Хай всяке лихо мене обмине.
 Хай буде світло у серці, у світі,
 Хай Перемога нам радістю світить!

ДВАНАДЦЯТЬ МІСЯЦІВ

Січень, бач, не забарився,
Кожушком тепленьким вкрився.

Новий рік, Свята вечерея,

Коляда постука в двері.

Лютий трішки полютує

І морозом пожартує.

Та сховає нишком сани,

Бо вже березень настане.

Трохи більший день задніє,

Все навкруг зазеленіє.

Ясно сонечко засвітить

І завітнуть перші квіти.

Квітень. Великодні свята!

У нас традицій є багато:

Намалюєм писанки –

І з гаївками в танки.

Травень стріне нас чудово.

Все у весняній обнові.

Вже пташки поприлітали,

В повен голос заспівали.

Червень. Ягоди вродили.

В пташенят з'явилися крила.

Сонце гріє, сонце світить,

Бо настало тепле літо.

Липень. Трави у покосах.

Стигнуть перші абрикоси.

Бджілки полюбили сад,

Там від липи аромат.
Серпень входить у права.
Починаються жнива.
Дуже сонячна погода.
Все вродило на городах.
Відпочили, як ніколи.
Вересень. Пора до школи.
Зошити нові й книжки.
Будем вчитись залюбки.
Жовтень на поріг ступас,
Сміло двері відчиняє.
Все жовтіє, червоніє,
Що аж на душі тепліє.
Листопад за ним приходить
І таночок з листям водить.
Жовто навкруги. Краса!
У блакиті небеса.
Ось і грудень завітав.
Все сніжком позасипав.
А малята так завзято
Мчать із гірки на санчатах!

Турук Анастасія

учениця 7 класу

Шегинівської ЗСШ І-ІІІ ст. Яворівського району

ІСТОРІЯ ОДНОГО ЯБЛУЧКА

Це був справжній пізній листопад ...

Вітер-пустунець цілий день гнав і гнав хмари. Здавалося, що сьогодні сонечко не має жодних шансів виглянути із вікна свого замку й зігріти землю. Красуня осінь збирала в дорогу свої валізи, бо вже лагодила сани зима.

А вітер не вщухав ні на хвилинку. Йому вже надокучило бігати наввипередки із хмарками, тому він завітав у сад. Перестрибуючи з яблуні на яблуню, зривав останні листочки і кидав їх додолу. Потім вихором котився землею, здіймаючи вгору справжню феєрію з листя.

За цим всім дійством спостерігало червонобоке яблучко, яке самотньо гойдалось на самісінькому вершечку розлогої старої яблуні. Вже всі його братики і сестрички знайшли своїх господарів і оселились у затишних ящиках чи кошиках, а до нього ніхто дотягнутись не зміг. Отак і жило собі, як сиротина. Коли накрапав дощ, то листочки слугували йому за парасольку, старі гілки, ніби величезні руки, захищали від вітру. Але сьогодні і листочки, і гілочки покотились вниз на землю. Яблучко також хотіло слідом за ними шубовснути у листяну купу, яку ще вчора старанно нагорнув старенький садівник..

Кожного дня яблучко з висоти бачило, як садівник працював у саду. Ця робота була для нього насолодою. Він знав кожну свою яблуньку, бережно відносився до кожної гілочки, до кожного деревця. Інколи яблучку здавалось,

що цей дідусь також самотній і чимось стурбований, бо майже ніколи не посміхався і завжди тяжко зітхав...

Сьогодні дідусь у садок не прийшов. Мабуть, не хотів вступати у двобій з вітром або були інші на то причини ...

А тим часом вітер, оббігавши всі дерева, побачив яблучко.

- Чому воно досі висить на гіллі? Я ж пообтрушував вже всі яблучка. Невже воно чекає на зиму, щоб замерзнути.

І вітер, зібравши всі свої сили, прожогом кинувся до розлогої яблуні. Декілька разів стрибнув з гілки на гілку – і яблучко покотилось вниз .

Задоволений своєю роботою, він покинув сад і подався далі в мандри.

Яблучко, зручно вмовившись у купі листя, зрозуміло, що на землі не так вже і погано: листя було м'яке, тепле і слугувало тепер йому не лише за парасольку, а й за ковдру з подушкою. Тільки тепер його мучила думка, чи побачить ще раз садівника, чи прийде він у садок, чи, може, щось трапилось з ним.

Переночувавши нічку, яблучко прокинулось від лагідного, теплого сонячного проміння, мабуть, останнього вже в цьому році. Здалеку чулись чийсь поважні, розмірені кроки. Ці кроки були настільки знайомі, що їх не переплутаєш з тисячами інших. Так, воно не помилилось. Це дідусь вийшов у свої володіння і попрямував просто до купи листя, помітивши у ньому червону маленьку кульку.

Дідусь нахилився і бережно підняв своїми спрацьованими руками яблучко. Ще ніколи воно не бачило стільки щастя в очах дідуса, як сьогодні. ...У хаті пахли засушені букети квітів і свіжоспечений хліб. Павло Несторович, так звали садівника, бережно витягнув яблучко із кишені і простягнув його своїй дружині, яка багато років була прикута до ліжка тяжкою недугою.

- Дивись, любя, який подарунок для тебе берегла природа. Саме твого дня народження чекало це соковите червонобоке яблучко.

Жінка лагідно посміхнулась і вдихнула на повні груди аромат спілого яблучка. По обличчі скотилась непрохана сльоза, адже рівно п'ятдесят років

тому у цьому саду вона зустріла свою долю – молодого садівника , який підняв із землі яблуко і пригостив її...

Сьогодні яблучко, як ніколи, відчувало свою потрібність і своє призначення: воно так довго трималось на гіллі для того , щоб принести хоч краплинку світла і щастя іншим ...

Волоско Вікторія

учениця 7 класу

Гімназії №10 м. Червонограда

ДОЧЕКАЄМОСЬ

Весна вдихнула в нас капельку життя. Дуже хотілося вийти в двір. Не так мені, як молодшій сестричці, якій тяжко було пояснити та розказати про звірства ворога. Насправді присутність окупанта, який ступив на нашу землю і топче її своїм брудним черевиком, п'є воду з нашої криниці, їсть наш хліб, нищить все навколо, навіює страх та біль на всіх членів моєї сім'ї. Думаю і на всіх, хто ненавидить загарбника.

Вийхати з села неможливо. Лише люди літнього віку, такі, як мій дідусь, відважувалися залишати подвір'я та вийти в село. «Я вже вік прожив, мені не страшно вмирати», – чути було часто від мого сивочолого, але ще міцного і тілом, і духом, найстаршого в родині діда Андрія. Але він приносив нам щораз невтішні новини: ворог поруч. Лесть не щодня село здригалося від звуків танків, які їздили нашими дорогами, від вибухів снарядів та ракет. Тато Степан, він тепер був вдома, на роботу не ходив, облаштував для нас підвальне приміщення, у якому ми майже вже жили.

Весна пахла сумом. Щороку до нас прилітали лелеки і оселялися на стодолі, поблизу хати. Найбільше виглядала їх моя бабуся Галя. «Лелеки прилітають і приносять із собою благополуччя та достаток», – вона завжди повторювала. Цьогоріч ми вперше почули від бабусі: «Нема лелечого сімейства – не буде скоро добра», – сказала і схилила голову додолу. Усі раділи кожному прожитому дню.

Бабуся Галя, яку в таку пору можна було побачити в городі, не знаходила собі місця. Земля притягувала її магнітом до себе. Вона готова була ризикувати своїм життям, аби лиш порпатися в землі, дихати разом з нею, перебирати своїми спрацьованими руками кожную грудочку, садити городину, картоплю, білити дерева в саду та на подвір'ї. Здавалось, вона розуміла мову курей, качок, птахів, трав, річок та всього живого.

Ця проклята війна каменем осіла в наших душах. Вона скувала нас крицею, зв'язала нам руки та ноги. Мені, як і усім дітям, хотілося бігати, бешкетувати, радіти сонцю, теплому вітру, зустрічатися з друзями, ходити до школи, бачити щасливими батьків, учителів, дихати на повні гуди. «Усе це скоро буде», – втішав я себе і сестричку Марічку.

Мама Олеся ходила мовчазна, вона готувала нам їсти з тих продуктів, що ще залишила нам зима. Бабуся замішувала раз в тиждень тісто на хліб з торішнього борошна і переживала, щоб ми не зазнали голоду. Вона вчила нас берегти хліб, шанувати хліборобську працю. Адже пережила тяжкі роки після Другої світової війни. Про наслідки війни нам теж не розповідала. Мабуть, вирішила вберегти нас від пережитого воєнного лихоліття. Дідусь теж мовчав. А до вторгнення окупанта казав: «Хоч би не було війни». Ніби щось відчував. Та вона прийшла. Застала нас несподівано. До цього часу я знав про неї лише з книжок та кіно.

Війна таки дозволила бабусі Галі засіяти грядки та засадити клаптик землі картоплею, звичайно, з допомогою діда. Навіть курчатка виставили свої жовті пухнасті голови з гнізда. «Лиш би на добро», – повторювала вона. Ця старенька, але спритна жінка, була для нас оберегом, нашою натхненницею.

Війна несла розруху. Не всі хати вціліли в нашому селі. Дідусь час від часу носив потребуючим односельцям хліб і до хліба. Ділились хто чим мав. Ракети далі розганяли хмари. Було чути постріли. Одного дня я підслухав, як тато розповідав, що в сусідньому містечку, яке межувало з нашим селом, десь кілометрів двадцять від нас розкопали могилу сім'ї, яку розстріляв окупант.

Уперше я побачив татові сльози і страшний його погляд, повний зла і ненависті.

Наступного дня плакала вже і мама, і бабуся. Мій тато швидко збирав речі. Марічка ловила його за ноги і просилася на руки. Я зрозумів: мій рідний татко іде нас боронити, захищати від убивць і катів.

- Синку, ти залишаєшся за старшого, – звернувся він до мене. – Я обов'язково повернуся з перемогою.

- Бережіть себе, – промовив він до нас усіх. – Ми переможемо. Відвоюємо нашу неньку-Україну! Вірте, – упевнено з усмішкою наголосив і вийшов з хати. Я помахав татові вслід рукою. Мій погляд застиг на воротах, які закрив за собою тато. Бабуся перехрестила його. Мама тихенько ковтала сльози, тримаючи Марусю на руках. Собака Граф провів свого господаря легким скавулінням. Мужньо тримався лише дідусь. Він услід моєму татові та своєму синові, надіюсь, що прорік такі слова: «Нарешті ми назавше позбудемося цього найлютішого, віковічного ворога».

Закінчилась весна, минало вже і літо. Мрію про подорож до моря перенесли на невідомо на коли. До річки купатись та засмагати вже забули дорогу. Хоча про це вже і ніхто не згадував. У школу, казали, влучила ракета. Лелеки так і не прилетіли. Вістей від тата не було. Усі ходили сумні та мовчазні. Я доглядав за сестричкою і чекав... Чекали всі...

Уже декілька тижнів бої навколо села та ближніх сіл не вщухали. Ми все частіше ховалися в підвал. І все чекали... Урожай з городу було вже зібрано. Бабусю я все частіше заставав за молитвою. Мама щовечора співала сестричці пісні, зовсім не схожі на колискові, якісь тужливі.

Я старався з котом Марсіком вибігти на дорогу і дивитись, чи не йде тато. Я дуже сумував, він майже щоночі мені снівся, я розмовляв з ним і чекав...

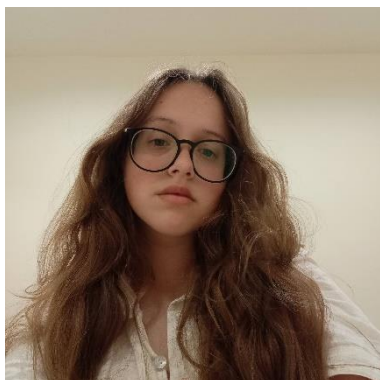
Було вже по обіді вересневого дня. Моросив дощик. Почув я гуркіт. Дідусь Андрій прищурився і каже: «Танк їде і не один, а декілька». Не встиг я схватися, як на подвір'я зайшов чоловік у військовій формі, стрункий, гордий, схожий на мого татка. «Невже це він?», – промайнуло в моїй дитячій

голові. Так. Це був мій татусь! І він був не один, а зі своїми друзями-побратимами. Один з них вигукнув: «Не ховайтесь! Свої!».

З усіх хатів почали вибігати люди. Вони кричали, плакали, сміялись, падали на коліна, запрошували до себе, дарували квіти, обіймали наших визволителів. У церкві, яка стояла в центрі села, задзвонили дзвони. Я довго не міг зрушити з місця, ноги не слухались. Тато підбіг до мене, притиснув міцно до себе і сказав: «Який ти в мене дорослий став, змужнів». До нього примчала мама з Марічкою, кинулися цілувати. Бабуся з дідусем, наче помолоділи в цю мить, біжать назусторіч, землі під ногами не чують. Дочекались!

Але ворог не спить...

Сподіваємось і віримо, що з такими Воїнами Світла та Янголами – Охоронцями, як мій татусь та його брати по духу, дочекаємось і Перемоги!

Горбань Дарина

учениця 7 класу

Лицею №93 м. Львова,

вихованка літературної студії «Галиця»

СЕРЦЕБИТТЯ

Як скажено б'ється серце:

Хоче волю забавляти.

Можна в серденьку озерце

Там любов'ю наповняти.

І як чітко воно б'ється,

І так добре чути звук.

Там любов спочатку ллється.

Там туман усіх цих мук.

Чи звертає хтось увагу

На закоханих людей?

Чи існує там повага,

Що триває більш ночей?

Чи не ллються чиїсь сльози,

Що гіркі, як море сталь?

Чи існують ще прогнози,

Що народжують лиш жаль?

Чи брехня це або правда,

Ти вирішуй, друже, сам.

Може це все пропаганда?

Може це всього лиш спам?

МІЙ ДІМ

Яке там слово, коли існують дії?

Які вірші, коли там чути гімн?

Вслухаюся в слова надії

Вслухаюся, десь там мій дім.

Мій дім – де є степи пшениці.

Де села є й квіток лани.

Де з печі пахнуть паляниці.

Зростають дочки та сини.

Мій дім – де люди є щасливі.

Де в небі вільно летить птах.

Де всі радіють в Україні..

Що тепло стане у серцях.

Ніхто нам волю не поцупить.

Ніхто нам славу не вкраде.

І нашу мужність не погубить.

Нам віру він не забере.

І буде завжди слава з нами.

Всміхнеться доля, як завжди.

І буде жити ще роками.

Країна наша назавжди.

Трескот Соломія

учениця 6 класу

Дашавського ліцею Стрийського району

В'ЯЗАНКА ВІРШІВ

Весняний легіт і пробудження природи...

Струмки біжать, радіють горобці.

Весняний подих сонця і погоди.

Радіє світ, тож порадіймо всі!

І тане сніг, відкривши земні рани,

І пробивається підсніжника листок.

І скоро день все довшим-довшим стане.

І вже шпаків лунає голосок.

І ніжно киця миється на сонці.

По талім снігу пострибав малюк.

Пірнає жабка у весняній ополонці .

Земля звільнилась від зимових мук.

А люди від зимових шуб звільнились.

Весняне сонце вже дарує нам тепло.

І посмішки у зустрічних з`явились

Весна – це диво, і не в казці. Ось – воно!

Радіймо всі природи воскресінню.

Ось трошки ще – і з`явиться роса.

Зима пройшла і залишилась тінню.

Весняний легіт – радість і краса!

***

І тане сніг, відкривши земні рани,
Вони глибокі й кров`ю обросли
Сусіди ті, що звать себе братами,
Їх з ненавистю і без жалю нанесли.
Земелько рідна , ти не плач, не бійся,
Весна із перемогою іде,
Вже проростає молода травичка,
А з ран : мак, і соняшник росте.

***

І ніжно киця миється на сонці,
Спокійно так і лагідно мурчить,
Промінчики тепла хапає на віконці,
Вона мене терпіння й миру вчить.
І так приємно всім спостерігати
За котиками ЗСУ здаля,
Як повертаються вони до хати
До мами, до дружини, до маля.

***

А люди від зимових шуб звільнилися,
А хтось від ран у серці і тривоги,
І українці всі порозумілись –
У цьому, мабуть, допоміг нам Бог!
Усі чекаємо весни і дива,
Тепла і світла, радості й добра .
Чекаєм , щоб скоріш весна красива

Нам мир і перемогу принесла.

***

Радіймо всі природи воскресінню,

Поверненню додому журавлів,

І вишням, які тонуть у цвітінню,

Красі українських гір й степів.

Бо темряву весна перемагає.

І холоди для неї – не біда.

Вона любов'ю й молодістю сяє,

Так, як моя Україна дорога.

Кузнєцова Олександра

учениця 6 класу

Лицею №75 ім. Лесі Українки ЛМР

КАВА З ПРИСМАКОМ ВІЙНИ

(уривок)

Привіт! Я – Сніжана.

Сьогодні 24 лютого. Прокинулася від звуків повітряної тривоги, які я досі лише чула під час спеціальних тренувальних перевірок. Поки йшла в кімнату батьків, помітила, що все якесь не таке, як завжди. Зазвичай, зранку мама на кухні готувала каву, і через це вся квартира наповнювалась моїм улюбленим ароматом. Зараз цього запаху не було. Прийшовши в спальну кімнату, побачила батьків, які вже не спали і тихенько, але стривожено, як мені видалось, про щось розмовляли.

- Мамо, тату, що відбувається? – запитала я.

- Доню, почалась війна, – сказала мама. – Зараз ми з татом вирішуємо, що робити далі.

Вони дуже довго розмовляли і нічого мені не казали. Коли через годину дізналася, що ми всією сім'єю: я, мама, тато і моя тримісячна сестричка Марта, – переїжджаємо за кордон, у Варшаву, то була розчарована. Так, я давно мріяла жити десь за кордоном. Але зовсім не хотіла, щоб причина переїзду була саме такою. І ще...Тоді я не знала, як цей переїзд змінить моє життя...

Ми сіли в автобус і поїхали, поїздка була досить довгою, але без особливих пригод. В автобусі було незвично тихо, навіть маленькі діти, певне,

відчуваючи загальний настрій стривоженості та невідомості, майже не хникали, як це буває зазвичай.

Моя сім'я орендувала квартиру. Нам вона обійшлася в 3000 злотих, тобто 24000 гривень на місяць.

Ця квартира знаходиться на SzeŃsliwickej 32.

Оглянувши наш новий дім, вирішили піти за продуктами. Так, як ми були голодними, перед тим, як іти в магазин, зайшли на піцу. Мама з татом пішли робити замовлення, а мене попросили погодувати сестричку з пляшечки.

Я дуже люблю сестру і завжди допомагаю мамі з нею, тому й зараз тішусь можливістю взяти малу на руки.

- Привіт, Тусю, – говорю я до неї, – будеш їстоньки?

Вона усміхається і демонструє свій поки що беззубий ротик. Я даю їй пляшечку, і вона починає їсти. Коли маленька поїла, кладу її у візок. Повернулись батьки з піцою.

- Ну що, нагодувала? – питає тато.

- Так, вона навіть усміхалася мені, – хвалюсь я.

- Круто, - каже тато, – давайте їсти.

Ми поїли і пішли до Biedronki. Купили необхідні продукти, ще трохи погуляли, щоб познайомитись з нашим районом, і пішли додому.

У квартирі порозбирали та поскладали речі, сіли на диван, і мама, яка весь час сиділа в інтернеті, відшуковуючи необхідну інформацію для людей, які вимушено покинули свої домівки, сказала:

- Нам потрібно розібратися з документами: зробити PESEL і польську банківську карту. Сніжано, ти підеш до польського ліцею. Ще потрібно зайнятися волонтерством, зараз тут дуже багато українських біженців, які потребують допомоги, бо не всі мають можливість ознайомитись з тим, як потрібно діяти. Це все завтра. А зараз – спати...

Шишлик Софія

учениця 6 класу

*Самбірського ліцею ім. А. Чайковського,
вихованка літературної студії «Росинка»*

***

І знов лунає звук тривоги.
Звучить повсюди.
Одна надія лиш – на Бога.
Благають люди,
Щоб відвернув усі тривоги
По всьому світі,
Щоб не ридали від знемоги
Війну спинити.
Благаю, Боже, і щиро вірю,
Що мир настане.
І світ цей сірий,
Сумний, нарешті яскравим стане.

КІШКА МУРКА

Я збудилась: кіт муркоче.
- Але я ще спати хочу.
Ти чого мене збудила? –
Я Мурцуню насварила.
- Я також хотіла спати,

Горобець став щебетати.
Не моя у тім вина,
Що він стука до вікна.
І тебе ще розбудила...
Я фіранку відслонила:
За вікном горобчик є.
Тому й спати не дає,
Що зернят забула дати,
Щоби мав він що клювати.

ЗИМА

Ось і зимонька прийшла,
Лютий холод принесла.
На калині угорі
Примостились снігурі.
Для них грона калинові –
Вітаміни пречудові.
В годівничці он синички
Зерна дзьобають пшенички.
Ще зерняток їм докину,
Зроблю я для них гостину.
Бо яка ж ото зима,
Як пташок у нас нема?

Климчук Тетяна

учениця 6 класу

Княжівської ЗШ І-ІІІ ст.,

слухачка КЗ «Сокальська МАН учнівської молоді

ім. Ігоря Богачевського»

***

А вже сьогодні відлітають журавлі...

Такі маленькі й рідні журавлята.

А так далеко до краю землі...

Дай, Боже, сил моря перелітати...

Залишили гніздечка, рідний дім...

І з болем, з сумом в небі заридали

І голосним курликанням своїм

Із Україною сьогодні попрощались.

Вони повернуться...

До мирної землі.

До гнізд, що не хотіли покидати...

І будуть лелечата вже малі

під мирним небом крильця розправляти.

Тримайтесь, рідні... У важкім путі

молитва нехай буде в допомогу.

Ми вас чекаємо удома навесні...

Журавлики, щасливої дороги!

***

Панна Осінь золотава

по садках блукає,
фарби в неї є яскраві –
усе прикрашає.

Пожовтила вже листочки
на потіху діткам,
заховалась в калинових
червоненьких вітках.

А я, дівчинка маленька,
по садку гуляю
і в осінніх квіточках
літечко шукаю.

Чорнобривчики цвітуть,
айстра зажурилась,
ось майорці ще ростуть,
жоржина розвилась...

Назбираю я букетик
із осінніх квітів –
такий мені подарунок
залишило літо...

Ключковська Катерина

учениця 6 класу

Школи-гімназії с. Милятин ім. Михайла Грицюка

філії Павлівського ліцею

Володимиро-Волинського району

Волинської області,

слухачка КЗ «Сокальська МАН учнівської молоді ім.

Ігоря Богачевського»

ПТАХИ ЗИМИ

Ранок сніжний в нас прийшов

Цілу нічку сніг ішов,

Зранку горобець крилом

В вікно кухні стукав знов.

Я горобчику малому

Відчинила із-за столу,

Жменьку хліба і пшона

Під вікном насипала,

Думала, що він один,

На сніданок зачистив,

А їх купа горобців,

Ще й синичок, стригунців,

Я ще й пончик подробила

І все птаство пригостила

Цим ледачим горобцям

З-під віконця на щодня

Мама, братик щось дає

Птаство геть не скромне вже,

Моїй прабабці дев'яносто,
Вона всіх їх гонить просто.

ЗИМОВИЙ ВЕЧІР

Зимовий вечір на дворі,
Та якось сумно все мені,
Бо незабаром Новий рік,
А в нас немає снігу, ні.
Він геть розстанув нанівець,
Лиш вітер є, хай йому грець,
Не є казкова ця зима
Як в Новий рік снігу нема.

ДЕНЬ СОНЦЕСТОЯННЯ

День сонцестояння,
Де найдовша ніч
Хочеться бажання
Попросити в зір.
Щоби мир нарешті
Людство осяйнув,
Війни, стовп агресій
Світ аби забув.
Щоби перемога
Квітами цвіла,
В пролісках корона,
Так, щоб одяглась,

Завітай, будь ласка,
Вже чи на Різдво
Перемоги сяйво
Всіх гріє теплом.
Світло перемоги
Зігріва серця
В цей зимовий дотик
В неба прошу я.
По легендах часу
Світу і землі
Всесвіт просять на щось
Із прохань в меті
Всесвіт – наче космос
Мрію відкрива,
А легенди часу
В порох лиш стира.
А я вірю в Бога,
В Бога і лишень,
Прошу перемоги
В Нього кожен день.

Чернюк Анастасія

учениця 6 класу

Дрогобицького ліцею Дрогобицької міської ради

ЗОРЯНІ МРІЇ ВАСИЛЬКА

(казка)

За далекими горами, оброслими високими ялинками й смереками, поміж квітучих садів і долин була собі країна, що звалась Україна. Славилася вона своїми письменниками й хліборобами, ученими й будівельниками, лікарями й винахідниками. У цій країні жив маленький хлопчик Василько. Який же він шибайголова, але наскільки тямущий був цей маленький хлопчинка!!!

Якось потрапила Василькові до рук книжка про небесні світила. Зоряне небо й кучеряві хмарки, яскраві зіроньки й рогатий місяць так зацікавили маленького Василька, що він вирішив, коли виросте, полетить у космос. А ще хлопчик дав собі слово, що для сусідської дівчинки Світлинки (таке незвичайне ім'я дали їй батьки) з голубими оченятами й великими білими бантами дістане зірку з неба. Щовечора дивився Василько на небо, а той рогатий місяць усміхався хлопчикові з-під вій і манив його до себе, а яскраві зіроньки неначе кружляли в легенькому танку по небесному полю. І так хотілося Василькові туди на небо, в гості до зірок.

Йшов час, Василько уже дорослий, і мрії здійснилися. І ось уже Василь Миколайович, так тепер звать того маленького Василька, за штурвалом космічної ракети. Ось уже підкорює небесні простори і мчить до цієї зіроньки, яку так мріяв дістати для своєї Світлинки. Та раптом він побачив хмаринку, що летіла на землю. Ця кучерява красуня так зіщулилася і благала про

допомогу. Підхопив Василько хмаринку, допоміг розправити їй крильця, і полетіла хмаринка, дякуючи юнакові. Летить Василь до зірок, аж раптом бачить сонце, засмучене й зі сльозами на очах.

- Що з тобою, любе сонечко? – питає Василь.

- Десь відірвався мій промінець, а він такий гарячий і може наробити лиха, - з сумом відповіло сонечко.

І вмить кинувся молодий космонавт шукати сонячний промінь. Дивиться, а він летить вже

майже над землею, ось-ось зачепиться за шпилястий дах будинку.

Підхопив юнак на дротяний трос сонячний промінь і помчав до сонця.

- Ось твій промінець, красне сонечко!

Допоміг Василько й дужому вітру, що збився з небесної дороги, й дув так, що все навкруги здіймалося й летіло вихором. Закрутив вітер і космічний корабель Василька.

- Гей, вітрисько, ану ввійди у свою колію й тихенько ввій, охолоджуючи все довкола, -

скомандував дзвінко хлопець.

І, як не дивно, послухався вітер Василька й почав тихенько повівати, колихаючи небесні простори.

Ось уже Василько біля зірок, а вони виблискують, переливаються саявом, ваблять молодого хлопця до себе. А як взяти омріяну зірку, адже вона така гаряча? Як не мудрував хлопець, а нічого не виходить. А зірка все більше й більше виблискує, неначе промовляє: «Візьми мене, Васильку!» І раптом вітерець, який заблукав у небесному просторі, прийшов на допомогу юнакові. Подув холодним подихом, і зіронька стала холоднішою. А ще й кучерява хмарка заплакала дрібненьким дощиком і охолодила зіроньку, а сонечко, що так пекло, просто задрімало в солодкому сні. Підлетів Василь на своїй ракеті до зіроньки, а вона так і скочила йому до рук.

Із космічною швидкістю полетів Василько на землю й подарував зіроньку своїй Світлинці. А згодом зіграли вони романтичне весілля. Та

сумувала зіронька у Василька й Світлинки за своїми подругами, сумували й подруги за зіронькою. І вирішили вони відправити зіроньку назад у космічний простір. Дивляться тепер Василь зі Світлинкою на небо і бачать з-поміж тисячі зірок й свою зіроньку, а вона ще ясніше й ясніше освітлює й оберігає кохання молодят.

Ковальчук Марія

учениця 5 класу

*Самбірського ліцею ім. А. Чайковського,
вихованка літературної студії «Росинка»*

***

Я прийшла до магазину.
 Узяла собі корзину,
 Бо купити дещо маю.
 Ледве-ледь її тримаю.
 Наскладала трохи грошей,
 Щоб для воїнів хороших
 Накупити апельсинок,
 І цукерок, й мандаринок,
 Щоб вони здоров'я мали,
 Перемогу наближали.

РІЧЕЧКА

У лісі між дерев
 сховалась річечка.
 Початок тут бере.
 Маленька, наче стрічечка.
 Буркоче і дзюрчить,
 Камінчики купає.
 Кудись собі біжить,
 Куди – й сама не знає.

- О, річечко, привіт!
Ти чиста, мов криниця.
Якийсь підземний світ
Весь у тобі відбився.
А що там в глибині?
Чи можеш ти сказати?
Скажи, скажи мені...
Мені цікаво знати.

ЗИМОВИЙ ПЕЙЗАЖ

Небо снігу натрусило.
Стало біло і красиво.
Ні машини. Ходять пішки.
Хтось підсвічує доріжку.
Місяць світить. І зоря
Нам підсвічує здаля.
Навкруги дерева сонні.
Пташка ось на підвіконні.
Всі дороги замело.
Білка скаче у село.
Пригощу руденьку трішки,
Знаю, любить же горішки!

Зародова Софія

учениця 5 класу

*Самбірського ліцею ім. А. Чайковського,
вихованка літературної студії «Росинка»*

ЗИМОВІ ВІРШІ

***

Замело усі дороги.
Від воріт – і до порога
Потрудилася зима.
Тато стежку розчищає,
Мама сходи замітає.
В сніжки граєм діти – ми,
Дочекалися зими.

***

О! Надворі сніг вже є!
Пада й не перестає.
Нумо, хлопці і дівчата,
Всі на лижі, на санчата!
Подивіться: он з гори
Мчить багато дітвори.

***

У кімнаті орхідея
Розгубилась раптом: де я?
Подивилась на село:

Так ніколи не було!
-Ти у нас іще новенька.
За вікном зима біленька.

***

Пада, пада сніг лапатий.
Не виходжу навіть з хати.
Замело усі стежки.
Ні. Збираюся таки.
Спати йти іще заскоро,
Ну а завтра буде школа.
Уберусь. Візьму санчата.
Позбираються дівчата
Й покатаємось з гори.
Радість це для дітвори.

Королишин Емілія-Теодора

учениця 5 класу

Лицею №75 ім. Лесі Українки ЛМР

ПОДОРОЖІ ЗАГАДКОВИМИ СТОРІНКАМИ МИНУЛОГО

У СВІТ БРЕХНІ

(уривки)

Сторінка минулого I

ВІН МЕНІ НАЧЕ БРАТ

Завдяки загадковим сторінкам минулого можна поринути в незнаний для нас вимір, але якщо захопитися й забути історію, то вона повториться.

Бо хто забуває історію, її повторює.

Усі колись у дитинстві вірили в різні чудеса. Ми були надто малі, щоб зрозуміти, що таке справжній світ. Усі дива – це були просто ілюзії в нашій фантазії, мури, які не давали розуміти справжнього життя, зілля, яке забороняло думати про щось погане, уявлення, що світ – це лише веселки, єдинороги, феї та казкові чарівники. Були певними, що треба сприймати все тільки через рожеві окуляри, бо в магазині інші кольори вже викупили.

Так навчали Елі жити. Вона так і робила: жила, як її навчали. Коли Елі пішла в перший клас, вона познайомилася зі своїм майбутнім найкращим другом, Валентином. Їм дуже пощастило, тому що вчитель посадив їх за одною партою. За місяць навчання вони дуже зблизилися і стали найкращими друзями навіки.

Валентин цікавився музикою і грав на роялі. Елі це не було до душі, тому що вона більше любила просто слухати музику й малювати. Він обожнював читати книжки, а коли виросте, хотів стати письменником. Елі та Валентин були сусідами не тільки по парті, вони мешкали в сусідніх квартирах. Майже кожного дня ходили один до одного в гості. Усе було так само до одинадцятого класу.

А саме в одинадцятому класі починається найцікавіше. Елі та Валентин завжди найкраще вчилися та мали час для себе. Але в одинадцятому класі Елі взялася за навчання дуже серйозно та стала рідше зустрічатися з другом, який їй був наче справжній брат.

Сторінка минулого II

КРИСТАЛ ПРАВДИ

Усю ніч перед іспитом Елі не зімкнула ока, тому прийшла до школи заспаною. Та, на щастя, вона була передостанньою в списку і могла трохи подрімати. Коли вже прийшла черга Елі, вона боязко зайшла в кабінет і сіла за першу парту. У неї була лише надія, що вона зможе пройти випробування, але...

Елі вийшла вся в сльозах, а коли її запитав Валентин, як вона склала іспит, тільки зі злістю на нього подивилася і до всіх промовила:

- Я вам усім колись помщуся! – з цими словами Елі вибігла зі школи та помчала до лісу.

Після цього дня її більше ніхто не бачив.

Вона забрела в глибину лісу, де її ніхто ніколи не знайде. По дорозі дівчина побачила на пеньку якийсь дивний камінь. Елі підійшла, щоб подивитися ближче, а коли приглянулася, то побачила рідкісний вогняний кристал, про який їй розказувала мама. З історій матері Елі запам'ятала, що він має могутню силу та може все. Кристал давав власнику вічне життя. І хоч Елі

не вірила вже у всі казки та чудеса, вона все одно вирішила його забрати. Елі почепила кристал на нитку на шії.

Уже потемніло, а в лісі було дуже зимно. Тоді Елі до себе промовила:

- Я б так хотіла зараз знайти якусь хатинку, щоб зігрітися й переночувати, – і потерла холодні руки одна об одну.

Але коли Елі розвернулася, то побачила, що перед нею стоїть елегантна затишна хатинка. А біля хатки – огорожа, а за нею білий кінь. Тоді Елі зрозуміла, що магія існує, а кристал, справді, має величезну силу.

І так Елі замешкала в затишній хатинці в лісі...

ЗМІСТ

Думанська Оксана (<i>переднє слово</i>).....	4
Федорчук Роман.....	6
Сірська Марія.....	13
Николишин Катерина.....	15
Живчик Альона.....	17
Ковальчук Катерина.....	19
Іваник Анна.....	21
Роговська Ірина.....	23
Костецький Матвій.....	26
Вовчук Єлизавета.....	29
Куликовська Анна.....	31
Нірода Юліана.....	33
Панкевич Соломія.....	36
Губанова Анна-Марія.....	40
Калинюк Юлія.....	43
Ковальчук Анастасія.....	45
Присечна Анастасія.....	47
Суворова Юлія.....	49
Мацігін Вікторія.....	51
Кваша Анна.....	53
Кук Анна.....	55
Франчук Ярина.....	57
Лош Юстина.....	59
Самусенко Анастасія.....	61
Антонів Ростислав.....	63
Довгун Вероніка.....	65
Турук Анастасія.....	68
Волоско Вікторія.....	71

	100
Горбань Дарина.....	75
Трескот Соломія.....	77
Кузнєцова Олександра.....	80
Шишлик Софія.....	82
Климчук Тетяна.....	84
Ключковська Катерина.....	86
Чернюк Анастасія.....	89
Ковальчук Марія.....	92
Зародова Софія.....	94
Королишин Емілія-Теодора.....	96